

IZVAJA VSAKI DAN

hudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične štev. se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pistoiji, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornberga itd. Zastarele štev. po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgoviaske in obrtne oglase po 8 st. mm, semrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnia vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V ednosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnilne naročnine, se uprava ne odira. Naročnina na nedeljsko izdajanje „EDINOSTI“ stane: celoletno K 8.20, pol leta 4.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652. TELEFON št. 11-57.

Generalni štrajk na Švedskem.

II.

Prinos k bitstvu, pomenu in perspektivi.

Taka generalna stavka v jako čisti izdaji, t. j.: nepomešana s raznimi metodami in podobnimi spekulativnimi eksperimenti traja sedaj že nekaj časa na Švedskem. Vsakdo, ki se količkaj resneje zanima za socialno-politična in delavska vprašanja posebej, je opazoval zibanje na Švedskem že dlje časa. Na Švedskem je bila namreč že pred sedmimi leti (1902) velika generalna stavka in sicer je bila zgolj političnega značaja. Šlo je za demonstracijo v prid splošni in enaki voljni pravici.

Socialistične ideje so našle na Švedsko svojo pot zelo kasno in vrhu tega zelo polagoma. „Socialna demokracija“ je samo za Flandro je bil priljubljen argument švedskih konservativcev. Čuhorci iz Flandrije, katerih je dobilo tudi v Švediji, smatrajo namreč Švedi kakor nekako manjvredne, niže stoječe pleme; drugače pa so Čuhorci res zelo nagnjeni socializmu, a splošno so priznani kakor imenitni ljudje.

Poleg tega so navale med švedskimi socialisti kmalu notranje razprtije, katerih posledica je bila delitev v razne struje. To je menjalo zadnje čase in duševna voditelja socializma sta postala tu dva zelo simpatična moža: Branting in Lindquist po imenu.

V novem stoletju se je pričelo delavsko gibanje močnejše javiti. Na volitvah leta 1905 so dobili 40.000 glasov in poslali zato v zbornico 17 poslancev. Na volitvah lanskega septembra se je efektivno število volilcev podvojilo t. j. naraslo je na 80.000, in njih glasilo v Stockholmu pravi celo, da bi bilo dosti več glasov, da niso mnogi socialistični volilci glasovali za liberalce.

V prejšnji zbornici so imeli konservativci ogromno večino; z volitvami 1908 pa se je to razmerje močno izpremenilo v prid levici. Tako je sestavljena sedaj švedska druga kamera — odgovarja naši poslanski zbornici — tako-le:

socijalni demokratje	33
liberalci	99
centrum	13
konservativci (moderat-liberalen)	90

List „Soc. Dem.“ v Stockholmu je izračunal, da bi morala biti zbornica, če bi veljal proporcionalni sistem, tako-le zasedena:

socijalni demokratje	57
liberalci	73
konservativci	105

Do te zmagi socialistov, jih konservativci na Švedskem dolgo časa sploh priznati niso hoteli; in dostikrat so tudi druge stranke negirale njih večji pomen.

Praktičnega pomena je bil izid teh volitev pa zares tega, ker je bilo gotovo, da pridejo s tem razna socialno-politična vprašanja na dnevni red zbornice, pred vsem odpor proti konservativnim načrtom, za najostrejši nastop proti delavskim organizacijam, ki so posebno leta 1908 stale v hudih konfliktih z gospodarji.

Trba je namreč znati, da se je po Švedskem baš zadnje časa razprestrla močna industrija in sicer v pretežni večini s pomočjo tujega kapitala, izlasti nemškega in angleškega. Prej je bila Švedija precej revna; pred pol stoletjem celo svojih menic v Hamburgu ni mogla plačati, tako, da se je iz Hamburga razpregel potem po vsem Nemškem hud gospodarski polom.

Z razvojem mlade industrije so rasti šele tudi delavski konflikti. Delavci so se jeli organizirati — koncem 1908 je štela njih strokovna zveza že 170.000 členov — in so kakor taki dosegli zelo častne vspehe s svojimi tarifnimi pogodbami. Preobširno bi bilo, ako bi pravili na tem mestu o vsej zgodovini; navajamo samo, da so vsprejeli v pogodbo tudi točko, da gospodarji morajo prelomiti podpisano pogodbo tedaj, če je tako sklenila njih zveza. In ravno tako delavci, če je sklenila zveza.

Tekom delavskih bojev in razvoja tarifnih pogodb se je namreč vdomočil nezapisani zakon, da ves čas, dokler je pogodba veljavna, ne sme izbruhniti nobena stavka, neben lokavt (to je, splošni odpust delavcev), noben bojkot in da tudi delavci ta čas ne smejo staviti nikakih novih pogojev.

Tega pa se na Švedskem niso držali, kar je gotovo obžalovati, ker je naravno, da je moralo biti v škodo delavcev. In tako se je tudi zgodilo.

Zveza delodajalcev je obstoječe pogodbe nanadoma odpovedala in zahtevala nova pogajanja, v katerih pa je izjavila koj pričetkom, da bo reducirala delavcem plače. Najprej so se temu uprli celoznosni delavci. Gospodarji so jim napovedali lokavt, t. j., odpustili so vse iz dela in podjetje zaprli. Obenem so se obrnili na skupno zvezo in ta je bila pripravljena poseči vmes. Združeni gospodarji so izjavili, da zapro sploh vas podjetja, če se ta branža ne uda in svoj ultimatum so izdali dne 14. julija, v kateremu je stalo zapisano, če se delavci ne udati, da zveza zapre dne 26. julija vse žage, vse stružarne (v Švediji je namreč ravno lezna industrija ogromna) in vse tekstilne tovarne — dne 2. avgusta pa vsa železna podjetja.

Na to se je zbrala delavska zveza na posvetovanje in predsedstvo švedske delavske strokovne organizacije je izdalo dne 20. julija znamenit proglas, v katerem napoveduje za dan 4. avgusta generalno stavko, če poskušajo delodajalci v resnici s svojimi grožnjami.

Gospodarji so svojo besedo držali. Delavci takisto. — In tako štrajka danes tam 300.000 mož. Ne razbijajo, kakor včasih na jugu, in ne kriče; ob vodah sedé in ribarijo. Disciplino držé imenitno in tako so si ohranili pridobili simpatije najširših krogov in težko da bi jih bilo premagati.

Iz Stockholma smo čitali razne brzojavke, češ, da je stavka tako malo pomembna, da niti elektrane itd. ne mirujejo; fakt pa je ta, da je delavska zveza že dne 20. julija objavila v svojem proglasu: „Ne sme pa se dela vitaviti tam, kjer gre za skrb in brigo bolnih ljudi ali živali in ravno tako ne v podjetjih, ki obkrobljujejo razsvetljavo, čiščenje in vodo-vode“.

Tekoča glavna stavka v Švediji bo na mnogo strani zelo poučen eksperiment. Morda pomenja celo važen trenotek v ploščnem delavskem gibanju. (.)

Nove kreditne zadruge.

V večih člankih smo že poudarjali in poudarjamo ponovno, da ne more nihče tajiti blagodejnega vpliva malih posojilnic na kreditne razmere na deželi. Sreča velja to le glede dobrih gospodarjev. Kar se pa tiče slabih gospodarjev, je pač bolje,

da poginejo gospodarski preje, nego aleje. Tu je kakor s slabimi rastlinami in plevelom. Take treba izkuvati in na njih mesto zasaditi nove, sveže sadike, ki imajo v sebi vse življenske pogoje.

Idealni smoter rajfajznovk je, da bi bile nekake centralne blagajne v svoji vasi. Vzemimo pristočno primer: Sosed A je za vino, grozdje prodano kravo, ali kaj sličnega izkupil 200 korov. Tega denarja pa ne potrebuje takoj. Sosed B pa potrebuje 200 kron, ki si jih mora neke izposoditi. A bi denar rad posojil, si ne zna, če mu ga bo mogel B. tudi vrniti, ko bo čez par mesecev, morda čez pol leta ali leto rabil ta denar. A tudi doma mu ne kaže držati denarja. Prvič mu denar leži doma mrtev, a drugič tudi ni varen pred tatovi. Tu je pač na mestu posojilnica. Kmet A izroča denar v domačo rajfajznovko, a ko ga rabi, ga lahko zopet dobi; kmet B. pa si izposoja isti znesek; a vrne ga, kadar mu je možno: vsega naenkrat, ali v malih obrokih.

To je pravi smisel in namen malih kmetijskih posojilnic. In blagodejni vpliv, ki so ga imele te posojilnice dosedaj, se gotovo še razširi, čim bo ljudstvo prav umeralo pravi namen teh kreditnih združ. Zato pa treba neprestano poučevati ljudstvo, posebno pa tudi funkcionarje teh združ. Vsemu poslovanju posojilnic treba položiti zdravejši temelj, a kakor načelo mora veljati, da posojilnica treba snovati povsod, kjer so sposobne moči na razpolago. In ta slednji pogoj se mora izvajati do skrajnih posledic!

V kolikor se tiče notranjega poslovanja združ, bilo bi pač maraške kaj prigovarjati, ali to je stvar dotičnih zvez in ne stvar javnega časopisa.

V interesu prave kreditne moči združ pa treba brezpogojno odpraviti mnogostransko členstvo. Vendar nečemo misliti o tem, da se mora to načelo izvajati tako skrajno, da bi n. pr. ne bilo možno premeniti členstva. Če je kdo člen pri eni posojilnici, pa želi prestopiti k drugi, bi mu se tega ne smelo ovirati. Ali tudi pri tem bi trebalo postaviti neke gotove norme. V interesu posojilnic samih, ki bi s moralno bitni identičen z interesom ljudstva, je, da se dosedanja nedostaki odpravijo. Kakor nobena uredba iz človeških rok, tako tudi uredba naših kreditnih združ na deželi ne bo nikdar popolna; delovati pa treba kolikor možno na odstranjevanje nedostatkov.

Ako rekapituliramo vse, kar smo pisali dosedaj o tem predmetu, bi prišli do sledečih zaključkov:

1. Posojilnica naj se osnuje v vsaki vasi, oziroma davčni občini, kjer stoji vsaj dve za računovodstvo sposobni osebi, ki imata tudi voljo do dela.

2. Nobena posojilnica naj ne vprejema členov, ki so že členi katerega drugega zavoda z neomejeno zavezo. Ijeme naj bi bile dovoljene le tam, kjer posamičnik želi prestopiti od ene zadruge k drugi. Ali v takem slučaju mora novopristopilni člen istodobno s prestopom v drugo posojilnico odpovedati svoje členstvo pri prvi!

3. Posamične posojilnice naj si razdele svoj delokrog; vsaka naj dobi odkazano jej svoje ozemlje, izven katerega ne sme posezati!

Mi smo s tem od svoje strani zaenkrat povedali, kar smo imeli za sedaj povedati o

tem predmetu; ako se pa oglasi še kdo, so mu predali „Edinosti“ na razpolago. Predmet je za naš gospodarski razvoj tako važen, da je želeli temeljite in vsestranske d. kasije.

Slov. akad. fer. društvo „Balkan“ v Trstu

je imelo v soboto dne 14. t. m. svoj občni zbor. Na tem glavnem letnem občnem zboru je odstopil stari odbor in — po veljavni navadi — so vsi odstopajoči odborniki podali svoja poročala: o delovanju društva tekom leta in o stanju društva koncem tretjega leta njegovega obstanka.

Leta 1906 se je to društvo ustanovilo in šibki so bili dokazi njegove življenske sile v početku. Slednjič pa, ko se je večina tržaških slovenskih visokošolcev oprijela tega društva, se je pričelo lepo razvijati: a početka na znotraj, pozneje tudi na zunaj.

Na zadnjem občnem zboru tega društva pa se je pokazalo, da ima društvo že tako močne korenike, da mu je obstanek zagotovljen; da, pokazalo se je, da to društvo zavzema med drugimi tržaškimi društvi toliko važno mesto, da zasluži nekoliko pozornosti. Ker se posebno bavi tudi z delom med ljudstvom, naj bo dovoljeno podati v tem listu par točk o društvenem delovanju.

* * *

Ob svojih nastopih je to društvo tekom leta zadelo vsaših ob nevoljo; zdaj črnih, zdaj rdečih, zdaj tudi drugih, vliših in nižjih itd. Nekateri so se zaletavali v politično barvo društva — ki je sploh nima, kajti v njem so somišljeniki raznih naziranj — drugi v pristranska dela ali odvisnost členov od politično delujočih Slovencev; drugi zopet ob malomarnosti členov ob priliki narodnega dela: za to ali ono prireditelju, za volitve itd.

Vsem tem neosnovanim predbacivanjem daja lep odgovor referat:

„O pomenu in trebi akadem. ferijalnega (počitniškega) društva za Trst“, ki opisuje nekak program tedaj ustanovljajočega se „Balkana“ in razmere tržaškega slov. dijaštva. Ta referat se je obdržal na ustanovnem občnem zboru „Balkan“ in se glasi:

Lega našega mesta in razmere slovenskega tržaškega visokošolstva so vzroki, da ta večinoma ne pohaja univerzitetnih mest, temveč si doma v Trstu služi kruha, da ob enem lahko zadošča svojim dijaškim dolžnostim: učenju. Zato morda večina slov. trž. visokošolcev ne poznajo življenja v akad. društvu. Ti tovariši torej — pa tudi marsikateri, ki to življenje poznajo — se morda danes vprašujejo: zakaj bi mi trž. visokošolci potrebovali lastno društvo, kaj bi v njem delali? Niso si torej na jasnem glede pomena in namena dijaškega društva, dijaške organizacije.

So pa zopet drugi, ki smatrajo vse dijaške gibanje za nekaj neresnega, za nekaj, kar se mora ponesrečiti, kar ne more imeti pravega vspeha, češ, da si dijak stavi bajne previsoke cilje, da se loterajo reševanja pretežkih vprašanj, za reševanje katerih se je trudilo brezuspešno že število drugih, sposobnejših mož itd.

Da prvi spoznajo pravi namen dijaške organizacije in da drugi izvejo, da mi nimamo nikakega namena preobračati svet, kar bi mi po njih mišljenju hoteli, dovolite mi, da poskušam v kratkih potezah pokazati namen dijaške organizacije na splošno in s posebnim ozirom na naše stanje v Trstu in okolici.

jeti ga je hotela za pušeljce, toda Nace se jej je umaknil.

„Da, pušeljce je to, mati, pušeljce, kakor vidite... Ej, čakajte, kakor se že poje v pesmi:

Pušeljček zavezala bom,
prav mlo se jokala bom,
ker te ne bodo vid'le
več moje oči

je govoril Nace ironično (ironija je bila namreč njegova lastnost) in na to je odšel brez pozdrava. Čudno je gledala mati za njim in zmajevala z glavo.

Sel je Nace skozi vas na trg... Vse polno jih je stalo že tam pred cerkvijo: tu možakarji, tam fantje, tu študenti, vsi ošabni in ponosni, tam zopet starčki... več skupin... Pozdrav sem, pozdrav tja — in Nace je stopil med fante... Čudno so gledali ljudje nanj, na njegovo dolgo frizuro, na njegovo umetniško zavozljano kravato, ej, pa na njegov pušeljce, ta lepi pušeljce... Vsi so gledali čudno, najbolj čudno pa so zrl nanj študenti, ker ni stopil med-nje... Toda Nace se ni brigal za vse to, stopil je med fante in z veseljem so ga ti sprejeli v svojo sredo.

„Zdrav Nace!“

„Živio fantje!“

(Pride še)

PODLISTEK

M. H. — Novakov:

Študent Nace in njegova Anka.

(Zalostna zgodba iz šenttroške fare.)

II.

In drugi dan je bila nedelja! Ej — kdo se ni še razveselil nedelje?... Ves teden, od zgodnjega ponedeljka do pozne sobote hodijo ljudje sključeni in s temnim čelom, toda v nedeljo se hipoma zjasnujejo lica, oči žarijo in ljudje se vzravnavajo visoko, ponosno... Vedro jim je čelo in klobuk je potisnjen nazaj... In tudi narava je svatovska ob nedeljah: svečano šumijo žita, svečano prepeva kosiček v srebrno jutro... in tudi zvonovi zvonijo svatovsko, svečano... Vse se izpreminja ob nedeljah, vse se predrugača, vse — kar čez noč... In ako je deževalo ves teden, od ponedeljka do sobote, poseja sonce v nedeljo, nedeljsko jutro se raziskriva na polju v tisočerihi biserih in svečano vzkravljva zarja nad daljnimi gorami... Tako je ob

nedeljah, vse je nedeljsko, svečano, vse: narava, človek, zvonovi... vse je nedeljsko... —

Pozno se je prebudil Nace tisto nedeljo: zvonilo je že k maši. Začudila se je njegova mati, škrbna in sila pobožna žena, pihetela je po stopnicah in prihitela v Nacetovo sobo. Malomarno se je ozrl Nace in zavzdihnil:

„Že zopet pridiga?...“ ironično je bilo njegovo vprašanje.

„O, ti nepridiprav, ti... Boga zahvali in bodi zadovoljen, dokler ti ima kdo pridigati... Glej, vsi so že na trgu pred cerkvijo: Mesarjev Luka, Bogatinov Juri in Slivov Stefe... vsi, vsi študenti — in ti še spiš?... Ali te ni sram?...“ in razjarjen je bil njen obraz.

„Eh, kaj mene brigajo drugi...“ jo je zavrnil Nace malomarno. „No, sicer že vstanem, da ne boste ravno toliko kričali...“

„Da, da, in hitro, sicer pridem s čašo vode in te oblijem... ti brezbožnež, ti!“... Sla je mati počasnih korakov skozi vrata in Nace je skočil iz postelje.

„I — seveda: ako človek ne gre enkrat k maši, tedaj je že brezbožnež, brezverec — in kaj vem še kaj vse drugega!“

Res, čudni ljudje so vam to, a še bolj čudni njihovi nazori... O — in kaj mi je še rekla?... Da stojijo že vsi pred cerkvijo: Mesarjev Luka, Bogatinov Juri, Slivov Stefe... vsi, vsi na trgu?... O mati, ko bi le vedeli, kako plitveji in klečeplazji so vam to, tedaj bi... eh, kaj me sploh briga vse to!... je zamahnil Nace z roko malomarno preko glave in se začel hitro oblačiti.

Zunaj so pa še vedno zvonili zvonovi; prešeren in razkošen je bil njihov glas in polna jih je bila vsa šenttroška fara.

Hitro se je oblačil Nace... bil je že oblečen in popravljal si je pred ogledalom frizuro...

„Sedaj pa še klobuk, ves zelen in zametast in še cvetke za trak: nageljšek in rožmarinček... Tako... Naj le brusijo sedaj šenttroške babe svoje dolge jezike, naj me le zavidajo dekleta in fantje, naj me le... Hm... nisem-li tudi že fant od fare — o fant?... se je ozrl študent Nace še enkrat v ogledalo, zaloputnil vrata in odšel...“

V veži ga je čakala mati, da ga še nekoliko ošteje, toda beseda jej je zastala v grlu, ko je zagledala zelenoredeč pušeljce na sinovem klobuku.

„O — fant, slišiš — in to?...“ pri-

Prvi namen našemu združenju bodi: stvarna organizacija.

Dandanašnji, ko izginja posamičnik v celoti, ko posamičnik nima toliko znanja, toliko moči in toliko vpliva, da bi mogel vresničiti svoje namene in svoje želje, ter je popolnoma odvisen od drugih; dandanašnji, ko se ljudje enakega stanu, ljudje, ki žive v enakih ali sličnih razmerah, družijo v celote, da to, česar ne more doseči posamičnik, dosežejo s skupno voljo, s skupnim delom: se ne smemo čuditi, če so se tudi dijaki, ki tvorijo vendar posebej stan s skupnimi cilji in večinoma s skupnimi ideali, v novešem času več nego nikdar prej zavedli velikega pomena organizacije v dosegu skupnih interesov. Iz tega spoznanja se daja razumeti, da ima vsaka pokrajina že svoje akademično društvo, iz tega spoznanja je vznikla tudi ideja ustanovitve akademičnega fer. društva v Trstu.

Da si nas je precej slov. visokošolcev v Trstu, vendar se še do danes o takih v našem mestu takorekoč niti niti niti. Kako pa tudi? Saj se večinoma niti medsebojno ne poznamo! Temu, gotovo škodljivemu, in lahko rečem. abnormalnemu stanju hoče odgovoriti naše društvo. Društvo hoče zbirati v svoji sredi vse slovenske visokošolce v Trstu in okolici, da se medsebojno boljše spoznavajo, ter da se spoprijateljijo. Društvo hoče biti središče slovenskega dijaštva v Trstu in okolici, tako, da bo vedel vsak akademik, kje lahko išče in najde tovarišev in prijateljev, kje ima iskati navodila in nasvetov za svoje stanovske dolžnosti, za svoje študije, kakor tudi privatne stvari, v kateri družbi lahko deli svoje veselje in svoje boli, kje lahko v svobodnem času sprovaja v primerni mu družbi kakšno veselo urico.

Zbirati hočemo v tem društvu tudi one tovariše, katerim veld brezbrzičnosti in narodne nezavednosti njihovih starišev, osobito pa veld pomanjkanja slovenskih šol v Trstu, ni bilo dano, da se naučijo jezika naroda, h kateremu spadajo po rodu in mišljenju. Tem tovarišem, ki bi se sicer izgubili v morju italijanstva, hočemo dati priložnosti, da se naučijo našega lepega jezika, priložnosti, da spoznajo nas in naš narod; spoznati jih hočemo z našimi ideali in našimi aspiracijami in zahtevami; spoznati morajo, da je bil Slovenec v Trstu in v Istri boj proti brezobzirnemu in krutemu nasprotniku, ki hoče nas izpodrinuti s naše zemlje in iztebiti naš jezik, da je naš boj, boj za napredek, svobodo in enakopravnost, da je torej naš boj — boj za pravičnost!

(Pride še.)

Krščansko socijalni glasovi o položaju.

Iz krščansko-socijalnih krogov javljajo o položaju:

Ako češko nemška konferenca za sporazumjenje izpade le količkaj ugodno, skliče vlada državni zbor začetkom oktobra, ker mora državni zbor podati deželni zborom gotove podatke za njihovo akcijo v saniranje deželni financ. Državni zbor bo torej moral v oktobru kolikor možno hitro rešiti finančni načrt, ter dati deželnim zborom časa za delovanje v sredi novembra.

Istodobno z deželnimi zbori, bodo zborovale delegacije.

Novi davčni načrti.

V finančnem ministerstvu se trudijo z novimi načrti glede uvedanja novih davkov. Misli se pred vsem na povišanje osebno-dohodninskega davka v višjih stopinjah.

Misli se potem na povišanje pristojbin, ki so pa že itak previsoke. Dalje se pečajo z idejo davka na luksu, ki bi zadel one, ki imajo lastne ekvipaže in automobile ter več služabnikov.

To poslednje bi bilo vsaj nekaj pametnega. Misli se tu i na monopol žganja in petroleja — slednjič — tudi na davek od užigalnic. Če se pomisli, da je v Avstriji že tako preveč teme, in da bi zadnji davki zadel široke mase, se seveda ne moremo ogrevati ne za podražanje luči, ne za obremenjenje slojev, ki itak že težko zmagujejo najnujnejše vsakdanje potrebe.

Konferenca za češko-nemško sporazumjenje.

V četrtkovni seji ministrskega sveta je bil izvoljen ožji ministrski osek, sestoji iz ministrskega predsednika Bienenrtha ter ministr. Haedtia, Schreinerja in Začka, ki ima nalogo, da izdela predpriloge za sporazum med Čehi in Nemci. V kratkem bodo poklicani h konferenci razni uplivnejši češki in nemški poslanci.

Na sploh se zdi, po dispozicijah na oni in drugi, strani da se s konferenco doseže sedaj vsaj toliko, da pride do konstituiranja deželnega odbora češkega.

Ene glavnih nemških zahtev je, da se napravi ključ glede števila uradnikov češke in nemške narodnosti pri deželnih uradih. Spominjamo se, kako je stara grešnica „Neue Fr. Presse“ rohnela ter klicala ogenj in žveplo na Čehe, ker so svoj čas zahtevali nekaj sličnega glede državnih uradov.

Takrat „N. Fr. Presse“ to ni bilo po volji, a danes prihajajo Nemci z enakimi zahtevami glede deželnih uradnikov na Češkem,

kjer imajo Čehi večino v deželnem odboru in je temu primerno tudi večina deželnih uradnikov češka. Očlovek bi mislil, da, kar ni prav za Nemce, ne bi smelo biti prav tudi za Čehe.

Nov tiskovni zakon v Srbiji?

Iz Belegrada poročajo, da je princ Jurij naslovil na kralja pismo v katerem zahteva energično poostrenje tiskovnega zakona. Princ Jurij prosi v svojem pismu, da naj bo Srbija monarhična država, v kateri se spoštuje dinastija, ali pa država, ki je pozorišče za razne intrigante, zarotnike in slične osebe, ki so v tuji službi in si prizadevajo sistematično, da sramoto dinastijo in deželo.

Pismo da je napravilo na kralja utis; naročil da je takoj ministru notranjih stvari, da ima za prihodnjo skupščinsko zasedanje pripraviti nov tiskovni zakon.

Napilne table na Kranjskem.

Vse kmetake občine na Kranjskem imajo dvojezične krajevne deske. Nekateri občine so sklenile odstraniti dvojezične table in jih nadomestiti s samoslovenskimi. Tudi deželni odbor kranjski je sklenil, da se ima namestiti povsod samoslovenske krajevne napise. Ali neka naredba deželne vlade kranjske odreja, da morajo biti krajevni napisi po vseh občinah dvojezični. Zato se je deželni odbor kranjski obrnil na deželno vlado z zahtevo, da se razveljavi naredba, ki odreja dvojezičnost krajevnih tabel. Deželni odbor se sklicuje pri tem na občinsko avtonomijo in državne temeljne zakone in pozivlja deželno vlado, naj ne muči občin, ako hočejo napraviti samoslovenske krajevne napise. Deželni odbor povdarja, da se občine energično upro vsaki vporabi sile od strani deželne vlade in da bo deželni odbor, kakor najvišji čuvar avtonomije, podpiral boj občin z vsem svojim vplivom.

To je enkrat možka beseda iz naše centralne pokrajine!

Dnevne vesti.

Junaštva dvatisočletne kulture. Prejeli smo:

Tretji dan pričakujemo že, da bi sicer toli zgovorni „Piccolo“ spregovoril o nekem sramotnem dogodku, o katerem je obveščen tem gotoveje, ker je eden junakov tega dogodka že sretal. Ali zavonj čakamo. „Piccolo“ molči. Zato naj spregovorimo mi in čitatelji bodo takoj umeli zakaj klepetavo glasilo s trga Goldoni tako molči.

Bilo je dne 18. t. m. okolo 10. ure zvečer. Vročina je bila po dnevni strašna. — Da se malo ohladiti in navžjeti svežega zraka, sta se odločili moja žena Helena Preal in teta nje Liza Keršjak, da pojdi malo sprehat se proti javnemu vrtu (živam namreč v ulici Toricelli 2)

Šli sta torej po ulici. Ko sta zasakali v ulico Galvani, jima je prišla nasproti družba 6 Kalabrežev — pardon: sinov dvatisočletne kulture! Brez vsacega povoda so ti žalostni junaki začeli zaararovati ženski z najgršimi posvskami, kakoršnje najhujše zadržujejo pošteno žensko. Teta — ker korajžnejša — se jim je postavila nasproti in jim je zabrusila v obraz naslov, kakoršnjega so vredni junaki, ki se ne strahujejo insultirati in napadati na javni ulici šibko žensko, ki se ne more braniti. Da ni nikdar storila tega! — Eden falotov se je zagnal v mojo soprogo in jo udaril čez hrbet z vso silo. Napadena, vaa prestrašena je začela vpiti in klicati redarje. V tem pa je prikočil iz družbe drug lopov, s copatel teta in jo butnil ob tla. Ženski sta bili seveda vai iz sebe od strahu, tako, da niti govoriti nista mogli.

Ali dvatisočletno-kulturnega — divjaštva še ni bilo dovolj. Ženski sta se obrnili po ulici proti domu. Sedaj so malopridneži začeli metati kamenje za njima in je en kamen zadel mojo ženo v obraz. Malo višje in lahko bi bila ostala na mestu mrtva. Domov sta prišli bolj mrtvi nego živi ter prestrašeni do skrajnosti.

Naslednjega dne sem šel na policijo, kjer so ves ta grdi dogodek vzeli na zapisk. — Pozvali so tudi mojo soprogo in nje teta — žrtvi tega lakšega divjaštva. Moral sta tudi k zdravniku, da jima je napravil spričevalo. Policija je zasledovala avtorje opisanega lopovstva ves dan. Ker je teta izjavila, da bi poznala jednega lopovov, ako bi ga videla, sta obe spremljali redarje na večer po ulicah gori in doli. Prišli so do ulice Alessandro Volta. In glej: Keršjak je zagledala jednega napadalca na vratih neke hiše v družbi z neko mlado žensko, ga dobro pogledala v obraz in izjavila inspektorju, da je to prav tisti junak, ki jo je sinoč pretepal. Inspektor je seveda dal malopridneža nemudoma aretirati in odvesti v via Tigor. Druge pa še išče policija in le žele je, da bi jih zasačila. Ravno naše ulice so polne tacih manigoldov, tako, da po 8. uri zvečer ženske niso več varne na ulici. V interesu javne varnosti je, da se ulice nekoliko potistijo od te nevarne zalege.

Tu, tu — na polji javne vzgoje — bi bilo razsežno, zares koristno delo za italijanske kulturonoce! Mesto da ustanovljajo šole in zavetišča, v katere z najnemoralnejšimi sredstvi vabljajo slovenske otroke — ne da

bi jih morda izobraževali in vzgajali k dobremu, ampak jedino zato, da tržejo človeške duše iz narodij slovenskih mater. kar je najhujše vseh ropov: naj bi raje skrbeli za boljše vzgojo svojih lastnih kulturo in moralno toli sanemarjenih italijanskih ljudi, ki so se svojim divjaštvom na sramoto mestu in — italijanskemu imenu!

Od kod se rekrutira primorsko italijanstvo? Odgovor na to vprašanje je naša tužna prošlost, naša usuzujenost, ki izpolnjuje najžalostnejšo stran naše zgodovine. S svojo krvjo smo gnojili tujo njivo — slovenske matere so rodile sinove, ki so naš rod dušili, ga pritiskali k tlom, ga izkoriščali gospodarsko kakor sužnja, socijalno izključali, duševno tlačili v tmino. Tako je bilo — in je še danes. Otroci, ki so se v otroškem zavetišču v Pazinu posebno odlikovali v italijanskem pevanju, deklamiranju, dvogovorih itd., novijo imena: Kovač, Geržetič, Matejčič, Sušan, Gabrielič, Jakuš, Mičan in še nekateri. Med vsemi 12, ki so se odlikovali, je bil en sam Italijan po krvi, vsi drugi pa le po vzgoji. — S hrvaškimi otroci napolnjujejo pazinski Italijani svoje šole in ti otroci so najbistrejši in najodločnejši. Iz teh naših otrok ustvarja italijanska šola janičarje, ki se bodo danes jutri kakor beani levi metali na vse, kar je bilo njihovim pradedom, ali morda tudi še njihovim roditeljem milo in sveto.

Tako je v Istri, tako na Goriškem, tako v Trstu. Tu je radikalno italijanstvo do nedavno minolih časov izpolnjevalo svoje vrste največ iz pritoka iz slov. prebivalstva Istre in Dalmacije. Najodločnejši prvoboritelji italijanstva se je pretakala po žilah slovenska kri. Brez pomlajevanja s slovenskim elementom ne bi se bilo italijanstvo našega Primorja nikdar razvilo do tolike politične moči, da nas more še danes daviti, kajti sinovi slovenskega plemena so bili in so deloma še najtrdniji stebri italijanskemu nadvladju v teh krajih.

Italijanska imena najbistrejših otročičev v italijanskem zavetišču v Pazinu nas opominjajo na žalostno poglavje v knjigi življenja in bojev primorskih Slovanov, ali zvene nam tudi kakor resen memento, opominjajo nas na vrhno narodno dolžnost, da obračamo vso pažjo vzgoji mladine, bodočnosti naroda! Ako odtegnemo mladino svojo odtujanju po tujinski vzgoji, zamašili smo glavni vir, iz katerega dobiva naša prihodnost nam tabor toliko življenske sile.

In to je — edelvolk! — Nedavno se je dogodilo v Kočevju na škodo Slovencev tolovajstvo, ki bi se zdelo človeku nemogoče na ozemlju, na katero je pošiljal žarek četudi najprimitivnejše kulture. Včeraj pa smo sporočili o drugem takem tolovajstvu kočevskih Nemcev. Sinovi edelvolka so razbijali tujo last kakor zbesnili, udrali v ptuje hiše in metanjem na kilograme težkega kamenja stavljali človeško življenje v nevarnost.

Predvčeršnjem „Slovenskemu Narodu“ pa so sporočili s Predela o novem nemškem tolovajstvu sledeče:

V petek, dne 13. t. m. je okrog 9. ure zvečer prišlo 5 Slovencev na Predel. Doma so bili iz Kanala na Goriškem. Zavili so v gostilno, ki jo ima v najemu neki Nemec Rudolf Grossl, ter prosili, da bi si smeli tam kake tri do štiri ure odpočiti. Može so bili namenjeni na božjo pot na Višarje. Krčmar Grossl jim ni hotel dati prenočišča, marveč jih je jel prozati z „Windisches Geindel in windische Bagage“. Slovenci se seveda niso dali prozati in so se spustili s krčmarjem v prepir. Tekom prepira je krčmar vzel v roke motiko, njegov hlapec pa v roko ročico ter sta iztrgala Slovence iz hiše na cesto. — Trije iz družbe so šli napraj, dva moža, stara okrog 70 let, pa sta se po nekaj minutah vrnila, ker sta v krčmi pozabila svoje dežnike. Krčmar Grossl s hlapcem ju je takoj napadel. Skušala sta mu uči, a dohitel jih je na mestu, kjer se cesta zavija proti trdnjavi, ter ju jel neumiljeno obdelovati z motiko. — Enemu iz med starcev je zlomil roko na treh mestih, drugega je ranil na glavi ter mu zlomil rebro. Eden izmed teh dveh je tako težko poškodovan, da najbrže umre.

Tako divja nemški furor na jugu, tako besne vsi tli instinkti nemške surovosti in nemškega nasilja na severu. Na Dunaju vpričajo podivjani Nemci pod vrhno začitje „krščanskega“ Luigerja divje gonje na Čehe kakor lovi na divje zveri. Dunajski Čehi, ki so delaven element, brez katerega bi glavno mesto države gospodarsko stagniralo, ki torej oplojavajo vse gospodarsko snovanje, se ne morejo več mirno sestajati na najnedolžnejših zabavah — niso več varni na ulicah, da: niti v gostinah se ne morejo več shajati brez nevarnosti, — da navali nanje podivjana druhal.

Iz vseh nemških mest na Češkem, kjer Čehi tvorijo manjšino, prihajajo te dni sporočila o sistematičnem proganjanju in brutaliziranju češkega elementa. Če češki oče želi češkega pouka za svojega otroka — je to nezaščitena provokacija. Če Čehi snujejo društva, kjer naj bi se mirno med seboj naobrazovali, in če si ustvarjajo organizacije, ki naj bi jim bile v materijalno oporo — hitro se to od nemške strani označa kakor nezaščitena provokacija in vse nemški bogove kličejo Nemci na maščevanje, ki je iz va-

jajo poulične druhali z vso konobaleko arditostjo. V imenu nemške „kulture“ morajo češke manjšine po mestih na Češkem prestajati najhujši martirij!!

In ljudje, ki počenjajo ta divjaštva, ki gazijo v blato zapovedi najprimitivnejše človeške civilizacije in inhumanitete, ljudje, ki nimajo v sebi niti iskric inteligence in črca — ti ljudje so še tako nesramno cinični, da reklamirajo za se naslov — edelvolka!!

Gospod Bienenrth! Zastonj so vse „konference“ za pomirjenje med Slovani in Nemci! Poprej priučite svojim Nemcem nekoliko — kulture!

Poštno in brzojavno ravnanje in — jezikovna ravnopravnost! — Zapojmo zopet enkrat tisto staro, znano, toliko ponarjavano, istotako resnično kakor žalostno pesem.

V Zemetu (občina Kastav) v Istri so otvorili novo telefonsko centralo. Dotični oglas je bil sveda priobčen v tukašnem uradnem listu „Osservatore triestino“. Dežela istrska je sicer po dveh tretjinah slovenska, ali tukašnja direkcija pošte in brzojava se v svoji birokratski — pravičnosti — ne meni za take malenkosti, kakršne je n. pr. jezikovno pravo večine prebivalstva in je dosledno temu tudi oglas o centrali v Zemetu priobčila samo v italijanskem jeziku.

Z vso pravico kadikoli tem možnim gospodom puljska „Naša Sloga“ tako-le pod nos:

Gospoda na ravnateljstvu pošte in brzojava mislijo, da mora ves svet znati italijanski — to pa zato, ker so oni sami zagriženi Italijani — ter da niso dolžni oziirati se na druge narodnosti, katere imajo služiti in ki jih tudi plačujejo. Ravnateljstvo pošte in brzojava meni menda, da je kraj Zemet kje v Kalabriji in da so vsi hrvaški kraji, navedeni v razgasu čisto in samo italijanski kraji.

Mi protestujemo najodločnejše proti takemu zastopljanju našega jezika od strani c. kr. oblasti, ki s tem z nogami gazi državne temeljne zakone. Na to prisrčno ravnateljstvo pošte in brzojava opozarjamo gospoda namestnika, ki vedno pravi, da hoče, da se spoštujejo pravice vsakogar. Da ga vidimo!

Nadvojvodinja Marija Josipa je včeraj ob 6. uri popoldne v spremstvu dvorne dame markize Pallavicini obiskala cerkev novega sv. Antone.

Jubilajna dobrotelna loterija. Na žrebanju človekoljubnim svrham namenjene loterije državne zveze poštah in brzojavnih službenec je glavni dobitnik, — briljantni okras v vrednosti 20.000 K — s še 6 manjšimi dobitki zadela št. 316.653. Ta dobitnik se na željo srečnika izplača tudi v gotovini. Drugi glavni dobitnik par briljantnih gumbov v vrednosti 4000 K a 4 manjšimi dobitki je zadela št. 373.891. Tretji glavni dobitnik v vrednosti 2000 K a štirimaj manjšimi dobitki je zadela št. 134.290. Dobitak 1000 K a petranskimi dobitki je zadela št. 108.971, 500 K št. 329.791, 400 K št. 88.599, 300 K št. 282.897, 200 K št. 182.506, 180 K št. 81.095, 150 K št. 8533 in 100 K št. 48.862. Po 50 K št. 31.668, 95.526, 224.668, 321.482; po 40 K št. 163.911, 240.723, 253.744, 338.298; po 30 K št. 56.562, 56.563, 83.984, 105.064, 132.448, 186.733, 242.153 in 331.376. Po 20 K št. 8795, 20.776, 105.419, 146.885, 215.597, 261.129, 316.730, 377.070, 388.075 in 398.092 itd.

One tržaške izletnike, ki se mislijo udeležiti današnje veselice v Mačkollah opozarjamo ponovno, da imajo sledeče zveze z državnega koledarja: 7.08 in 8.52 predp. iz Boršta, 9.20 predp. na Žavle, ob 2.10 pop. na Boršt in 3.10 pop. na Žavle.

Zvečer odhajajo vlaki v Trst: Ob 9.15 iz Žavlj, ob 9.05 in 10.04 iz Boršta.

Pranje sodov z morsko vodo je magistrat prepovedal radi zdravstvenih očitov.

Sokolski odsek nameravajo ustanoviti vrli zavedni Barkovljani. V ta namen je sklican za danes dopoldne ob 10. uri v „Nar. domu“ v Barkovljah sokolski sestanek, na katerega ima pristop vsak Slovenec, mlad ali star, samo če ima voljo postati Sokol. Barkovljani prihitite polnočestveno, da ne zaostanete za drugimi okoljani. Na zdar!

Iz vele mestne luže.

V krogih viveurjev in tržaške „jeunesse dorée“ je jako znana zvodnica Ana Modenese s pridevkom „berbiera“ in njeno — blago je stalo jako visoko v kurzu. Njeno ime je šlo v spominu izza nekega sedanjemu enakega škandala pred več leti, v katerega so bila upletena neka blagodneša imena. Vaa star je bila potem zaopala; govorilo pa se je marikaj. Bila pa je že večkrat kaznovana radi z vodstva. Čedna matrona, ki mimo grede rečeno ima za ljubčka in redi o enem nekega neapoljskega učitelja glasbe, je pridno in plodno nadaljevala svojo ne-

ÚSTŘEDNÍ BANKA ČESKÝCH SPOŘITELN PODRUŽNICA V TRSTU
PIAZZA DEL PORTO 3.
VLOGE NA KNIŽICE 4% :: PREMIJOVE VLOGE 4 1/2%
VADIE NA KAVCIJE --- MENJALNICA ---

koncepcijonirano obrt. Konečno pa ji je policija predčerašnjem stopila na rep. Potem ko se je morala radi pritožb sestanovalec preseljevati že nešteto krat iz hiše do hiše, je v zadnjem času imela v najemu stanovanje, obitoječe iz petih sob, v tretjem nadstropju hiše št. 33 v ul. Nuova na vogalu ul. S. Antonio. Ta hiša — ki bo za mesec dni že podrt — je že od nekdaj na slabem glasu, a je bila zlasti v zadnjem času postala zavetišče tajne prostitucije. Zlasti stanovanje Modeneske je bilo shajališče raznih gospodov iz t. zv. najboljših krogov. Žrtve so bile deklice, ki so komaj prestopile mejo pubertete. Zvita zvodnica je nezrelim deklicam slikala pred očmi bodočnost samega zlata in razkošja, podžigala na razne načine njihovo poželjivost in jih govala v naraščajočim raznim elegantnim, več ali manj perverzno kavalirirjem, ki so znali mastno plačati. Levji del dobička je seveda vtikala Modenesa v svoj žep.

Redarstvena oblast, na katero je že dlje časa dobajalo mnogo pritožb, je dolgo pazila na delovanje zvite megere. Konečno se je predčerašnjem posrečilo policijskemu oficijalu Degiampietro zaslediti Modenesko.

S tremi agenti je nenadno izvedel preiskavo. Našli so v stanovanju tri deklice in dva gospoda. Ena izmed deklic je bila celo spolno bolna in so jo takoj spravili v bolnišnico. Modenesko so aretirali.

Upamo, da bo s tem konec njenega nesramnega delovanja. — Žalibog da ni ona v Trstu edina zalagateljica te vrste za bogate in »fine« ljudi.

Tržaška mala kronika.

Tat v »Narodnem domu«. Sinoči so našli na hodniku IV. nadstropja »Nar. doma«, nekega možkega, ki se je bil tam skrivil menda z namenom, da bi izvršil kako tatvino. Aretirali so ga. Na policiji je izjavil, da se zove Mario Montanari, da je star 29 let, doma iz Trsta in da biva v ulici Solitario št. 11.

Umrl je včeraj zjutraj v bolnišnici Urban Cikada, o katerem smo včeraj poročali, da se je v neki krčmi v ulici Romagna zastropil z octovo kislino.

Posoda... intimnega značaja padla s četrtega nadstropja. Včeraj popoldne se je neka komisija nahajala na dvorišču hiše, kjer se nahaja gledališče »Eden«, da bi kontrolirala razna nova dela za omenjeno gledališče. Kar na enkrat je s četrtega nadstropja, kjer stanuje gospa Oktavija Tiozzo, padla doli posoda, ki se jo rabi le jako intimno in ki jo v svojih duhovitih romanih večkrat imenuje Paul de Kock. Omenjena posoda ni na srečo padla na glavo nikakega člana p. t. komisije, ker — ne glede na ostanke tekočine v isti — bi tudi, ker okovana z železom, razbila komu glavo.

Obravnava proti Mazzinijancem je predvčerajšnjem zapričela. Obtožnica obdolžuje obtožence De Mori razžaljenja Velikanstva in ostale pregreške vdeležitve na tajni družbi ter drugih pregreškov. Razprava je tajna in se je včeraj nadaljevala. Čim bo izrečena razsodba, poročamo natančneje.

Loterijske številke izrečane dne 21. avg. 1909.

Dunaj	26, 59, 23, 54, 40.
Gradec	4, 41, 88, 57, 30.

Koledar in vreme. — Danes: 12. ned. po Bink. — Jutri: Filip Ben. sp. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 27.5. Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večerna oblačno. Zmerni vetrovi. Vroče. Tendence za nevihte.

Slovensko gledališče.

In tako se zopet lepo počasi bliža pričetek gledališke sezone. Na bo več dolgo, ko se odpre hram naše mlade gledališke umetnosti ob Adriji.

Kakor nam je bilo težko pri arcu ob koncu lanske gledališke sezone, ko smo se s strahom vpraševali, kaj bo z našim gledališčem, ali preboleli težko krizo, ali... tako se pričetno in v velikih nadah radujemo letošnje sezone.

Iz pisarne »Dramatičnega društva« smo izvedeli mnogo prijetnih novic. Glede repertoarja in ensamble. Intendanca se trudi, da bi letošnje predstave zadovoljile občinstvo v vsakem oziru. In res! Repertoar je izbran po ukusu tržaškega občinstva. Pa tudi v umetniškem oziru ne sme gledališče zastajati, ampak se hoče še izpopolniti in razviti.

Igralsko osebje bo skoro vse lanako, domače, razven teh pa se je priglasi tudi nekaj novih. — A goste bomo imeli z ljubljanskega in zagrebškega gledališča. Obljubili so sodelovanje tudi naši priljubljeni in veleslužni domači igralci, ki v zadnjem času niso nastopali.

Sploh pa hočemo pisati o repertoarju in ensamblu ob svojem času še podrobneje, danes naj izdamo samo toliko, da se odbor trudi na vse kriplje, da bi zacelil rane: da bi rešil težko finančno vprašanje in da bi saniral naše gledališko podjetje — v vsakem oziru.

Seveda bo ves trud zastoj, brezvapešna bo še tako velika skrb odbora, intendance, če tržaško občinstvo ne bi uvidelo, da je gledališče njegova potreba in ne-

pobitna zahteva našega narodnega ugleda.

Slovensko občinstvo v Trstu mora priti do prepričanja, da naše gledališče v Trstu ni samo zavod velikega kulturnega pomena; vedeti mora, da je slovenska Talija ob Adriji tudi splošnega pomena.

Tržaško Slovenstvo ni je v težkem boju, dolgoletnem in silnem naporu priborilo političnih pravic. In koliko nam še manjka, koliko imamo še zahtev! Ob volitvah smo pokazali, koliko nas je, kako smo močni, trdili smo z vso pravico, da se hočemo še povzdignili v vsakem oziru itd. — kako neločljivo, kako sramotno bi bilo, če bi pokazali, da se — slovensko gledališče ne more držati!

Ampak mi pravimo, da tržaški Slovenci ne bodo več mogli in ne bi smeli pogrešati slovenskega gledališča v Trstu! Naša narodna čast, ugled naš, naša razvijajoča se kultura na gospodarskem polju in v umetniškem oziru zahteva:

Živelo slovensko gledališče v Trstu!

Društvene vesti.

Danes koncert pevskega društva »Ilirija« na vrtu kons. društva pri sv. Jakobu o priliki obletnice razvija društvene zastave. Na programu so sami veliki možki in mešani zbori kakor tudi šaljiva tombola z mnogimi krasnimi dobitki. Slavno občinstvo in prijatelji društva so s tem vabljeni k množični udeležbi. Začetek ob 5. uri točno. Vstopnina 50 stot. srečke za šaljivo tombolo 20 stot.

Nar. delav. organizacija.

Išče se več pekarskih pomočnikov za stalno delo, obrniti se je na N. D. O., ki daja pojasnila.

Izlet v Ajdovščino.

To je novica, ki bo gotovo razveselila vse naše tovariše. Koj po stavki v Ajdovščini so tovariši v Ajdovščini in Sturjah izprožili misel izleta.

Ta misel, sporočena tržaškim tovarišem, je takoj postala vroča želja in zahteva. Izrekla se je celó želja po izletu s posebnim vlakom. Vvažujoč vse to je odbor N. D. O., sledeč formalnemu vabilu ajdovske podružnice, sklenil pozvati vse tovariše, da se udeležijo v čim večjem številu izleta s posebnim vlakom v Ajdovščino.

Izlet se bode vršil v nedeljo, 5. septembra t. l. Podrobneje obvestila priobčimo v prihodnji številki. Danes naznanjamo še, da si odbor N. D. O. prizadeva omogočiti odeležbo vsakemu, tudi najrevnejšemu delavcu. Vošnja tja in nazaj v Ajdovščino bode stala samo 2 kroni in 70 vin. Tudi cene kosil bodo nizke in že naprej določene, tako, bo lahko vsak tovariš da proračunil svoto, ki mu je potrebna, da se vdeleži izleta v Ajdovščino. Odbor ajdovske podružnice priredi tržaškim tovarišem sijajem sprejem. Z godbo in zastavami na čelu se bo po prihodu vršil obhod po Ajdovščini — Sturjah.

Ob 11. uri bo občni zbor ajdovske podružnice, ob 12. uri skupen obed (cena kosila s kruhom vred ne bode presegala 60 vinarja), ob 3. uri popoldne velika delavska slavnost s petjem, godbo, umetnimi ognji in plesom. Zvečer pa gredo vsi izletniki, spremljeni od domačih tovarišev, od godbe in zastav skupno na kolodvor. Kakor je že iz tega razvidno, obeta ta izlet ostati in neizbrisnem spominu vsakega udeleženika. Tekom tedna se bodo začele prodajati izkaznice na vozne listke v prostorih N. D. O.

Slavnosti se udeležita korporativno z zastavami bratska društva: »Delavsko podporno društvo« in »Tržaško podporno in bralno društvo.«

Darovi.

Ob priliki poroke Joškota Starca poznane narodnega gostilničarja v Barkovljah, nabrali so med avti K 34'60, katere se je razdelilo tako-le:

Podružnici sv. Cir. in Met. na Greti K 14'60, »Dijaškemu podpornemu društvu« K 10, barkovljanski šolski knjižnici K 10. Živela novoporočena in živel narodni svatje! (Prva dva zneska hrani in upravlja lista, a tretji znesek hrani g. učitelj F. Starec).

Gospodarstvo.

Gospodarske šole v Avstriji. — Leta 1907/08 je bilo v Avstriji 175 gospodarstvenih šol z 8563 dijaki. Od teh so bile 3 visoke šole z 1077 dijaki, 3 akademije, 9 srednjih šol, 5 viših gospodarstvenih šol, 2 viši vinogradarski šoli in 1 viša pivovarska šola s 1874 dijaki. Potem je bilo 41 kmetijskih šol s celoletnim poukom, 80 z zimskim poukom, 11 nižjih gospodarstvenih šol, 17 mlekarstvenih in gospodarstvenih, 24 nižjih šol za hmeljarstvo, vinogradarstvo itd. in 2 pivovarski šoli s skupno 561 dijaki.

Priporočamo našim gospodinjam
KOLINSKO CIKORIJO.

SLOVANI! podpirajte samo svoje narodno podjetje **SLOVANI!**

SLOVANSKO KNJIGARNO in PAPIRNICO

JOSIP GORENJCA, Trst, ul. Valdirivo 40.

V prodajalnici manufakturnega blaga

G. L. Colombani

ulica Vincenzo Bellini št. 18
Proda se vsakovrstno blago po **nizkih cenah.**
Specijaliteta: bluze in obleke za gospe

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO št. 36 — TRST

Napredni prijatelj prodajal. DRAG. VEKJETA.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje stare zlate in srebre s novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne, srebrnine in žepne ure. — Cene zmerne.

EUGENIO VENUTI

Prodajalnica pohištva in manufakturnega blaga

(zajamčeni izdelki) toliko proti takojšnjemu plačilu kolikor na obroke.

Trst, Piazza S. Caterina št. 3.
I. nadstropje.

A. Jerkič

Trst, ulica Belvedere 24. Trst

ZALOGA

kož in usnja,

potrebščin za čevljarje v veliki izbiri po zmernih cenah.

Skladišče kož vseh vrst črne in barvane, vseh vrst rumene in črne za čevljarje in sodjarje z delavnice gornjih delov čevljev (tamajo). Telo kož črne in rumene (Bokskab). Večja in manjša vrsta za barvane čevlje. Naročbo na vse kraje dežele izvršuje točno in hitro

GIACOMO FREGNANI & S.
Trst, ul. Caserma 11 (polog kavarno Societa)

KAVA IN SUHO SADJE :::

po vsakovrstnih cenah. — Vsake kakovosti. — Največja točnost. Razpošilja **DAVIDE VERSOLATTI, Trst** — tudi poštno zavoje ulica Barriera vecchia 4.

Zaloga izgotovljenih oblek in manufakturnega blaga

AL MONDO

Preseljena iz Barriere št. 33

v ul. dell' Jstria št. 8 (Sv. Jakob)

Velika izbira moških, deških in otroških oblek. Zaloga blaga za obleke po meri. Srajce spodnje blazne, nogavice, pletenine, ovratniki zapeljivi, ovrtnice itd. itd. v bogati izbiri.

Zaloga najboljših modrih, rumenih in belih jop za mehanike itd.

Specijaliteta: hlače za delavce. Vse po najzmernejših cenah.

Krojačnica za civilne in vojaške obleke ter monture avstrijskega Lloyda

kakor tudi vsake uniforme

ANTON GROSSER - Trst, Corso 21, II. n.

z bogato zalogo narodnega in tujega (angleškega) blaga zadnje novosti.

Perfektni kroji. Cene jako zmerne.

Giuseppe Waldner

TRST - ulica Media 3 - TRST

Zaloga jelovega lesa s prodajo na drobno in debelo. — **OKVIRJI** iz bukovega in jel. lesa.

Izbira vsakovrstnih obloženih in ostruženih predmetov iz bukovega in jelovega lesa itd.

Bogata izbira obložkov. - Lopate za pekárje.

Umetni zobje :::

Plombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zsche

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Čudovito nizke cene :::

dvokoles, šivalnih strojev, vsakovrstnih gramofonov za gostine, kakor tudi različnih najnovjših plošč. Izvršujejo se tudi vse poprave. Pri

Batjelu, Gorica

Stolina ulica 3-4.

Prodaja tudi na obroke. - Ceniki franko.

ANTON MIHELIČ:

trgovec z jestvinami

Rojan št. 8 (pred cerkvijo)

Priporočila svoje bogate z najboljšim blagom vsake vrste **PRESKRBLJENO TRGOVINO**. Na razpo lago ima najboljšo vrsto Kava, testenine, olje, minera in vode, vino in pivo v buteljkah itd.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Pozor! M. LEVI Pozor!

Trst, ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) Trst

Kupuje rabljeno pohištvo, ponošene obleke in šivalne stroje. Pisati dopisnice. Pride sam na dom.

Arturo Modricky

Prodajalnica manufakturnega blaga in drobnih predmetov, Trst, ulica Belvedere 32

Novi dohodi za pomladno sezono. Perkal, zefir, satim bel in barvani batist, Perilo na meter dvojne širokosti kakor tudi za rjuhe 150/100. Izbira moških in ženskih srajc, ovrtnikov, zapeljiv, vsakovrstnih ovrtnic.

Moderci, nosni robci, majo, trliž.

Moški in otroški slavniki, rokavice, nogovnice in čipke. Dežniki iz bombaževine in svile. Zaveze iz blaga in čipk ter velika izbira drobnih predmetov.

Struchel & Jeritsch

Trst, Piazza Nuova

vogal ulica S. Caterina

zbera perila, velnenega blaga, trliža, preprog, zaves, pletenin in modercev.

Perkal. Satni zefir in batisti. Žida. Čipke, vezila, obšitvi. — Drobní predmeti.

Dr. Aless. Martinelli

Zobozdravnik dunajske poliklinike

Izdiranje brez bolečin

PLOMBIRANJE

Umetni zobje po najnovjšem zistemu.

CENE ZMERNE.

Via Barriera vecchia št. 33

TELEFON št. 1798

V novi prodajalnici
Elvira Laurincich
 Trst, Via Nuova šte. 49, Trst
 dobi se velika izbira
 lončevin in kuhinjskih potrebščin
 iz najboljših tovarn
 PO JAKO ZMERNIH CENAH.

Zaloga ovsia in klaje
 Prodaja tudi koruzno parje za postelje
M. ud. ZERQUENIK
 ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coroneo).

Nobena slovenska družina ne bi smela biti brez
UŽIGALIC DRUŽBE „SV. CIRILA IN METODIJA“

TVRDKA
Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke
 Trst, via S. Giovanni 16, I. n.
 (sraven Restauracije Cooperativa ex Hacker)
 prodaja na mesečne ali tedenske
 obroke obleke in površnike za
 moške, perilo itd.
 Najdogovornejše cene.
POZOR! Skladišče ni v pritličju ampak v
 prvem nadstropju

KADITE OVOJKE
EXCELSIOR
 IZDELANE S HIGIENIČNO
 ANTINIKOTINICNO VATO

EXCELSIOR
 V ZAVITKIH JE NAJBOLJŠI
 CIGARETNI PAPIR

OKREPLJUJUCI ŽELUDACNI ELISIR
RAVLAHOV
ZARA
 OKREPLJUJUCI ŽELUDACNI ELISIR

Glavni zastopnik za Trst, Istro in Goriško:
Virgilio Gallico
 TRST, via Giulia št. 17. — Telefon 1979.

NOVA MESNICA
 Trst, ulica Belvedere 40
 Prodaja se goveje meso
 prve vrste, kakor tudi gra-
 jeziki. — Vse po naj-
 zmernejših cenah. — Udani **G. Sovrano.**

Artistični zavod za izdelovanje
 klišejev
 po raznih fotomehantičnih sistemih
Visentin & Daris
 Trst, ulica S. Nicolò št. 34
 TELEFON 21-18

G. Levi Minzi & Co.
 Nova in bogata zaloga
 vsakovrstnega
POHIŠTVA
 Spalne in jedilne sobe na izbero.
 Najnovejši uzorci.
 Trst, Via dei Rettori št. 1
 Telefon št. 71 Romano IV

Odprlo se je
 novo veliko skladišče
POHIŠTVA
 in tapetarij
Paolo Gastwirth
 v ulici Stadlon št. 6, Tel. 22-85
 z veliko izbero popolnih sob vsakega sloga in mo-
 derne riabe ter popolnih oprav za stanovanja. —
 Zadaje novosti te stroke.
 Zamore si vsako ogledati, ne da je primoran kupiti.

• Stiskalnice •
 • za grozdje •
 • Strugalnice •
 • za grozdje •
 Mlini za sadje

• Stiskalnice •
 • za sadje •
 • Navadne sti- •
 • skalnice •
 • za grozdje •

Vse po najnovejših sistemih, trpežno in preizkušeno.
 Vrhu tega stroji za pripravljane krme, slamoreznice, stroji
 za rezanje gnojilk, zabrniki, stroji za izparjanje, ročaji itd.
 iz tovarne poljedelskih in vinogradniških strojev iz livarne
Franz Eisenschimmel & Com. Raudnitz o.E.
 TRGOVINSKA CENTRALA
Franz Melichar, Rudolf Bücher
 Dunaj III. 2 Löwengasse šte. 37
 Ilustrov. ceniki zastoj in pošt. prosto. — Iščete se zastopniki in razprodajalci

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva
Andrej Jug, Trst
 CENE BREZ KONKURENCE. ulica sv. Lucije št. 18 (za dež. sodiščem) SVOJI K SVOJIM!

TRST — Ulica Arcata št. 1. — TRST
Prodajalnica zgotovljenih oblek za moške,
dečke in otroke.
 Za poletno sezono: izbira trpežnega in elegantnega blaga zadnjih novosti. Volnene
 obleke za moške in dečke od K 12 naprej. Orne obleke raznih kvalitet in cen. Obleke volnene
 ali iz satina za otroke od K 3 naprej. Jope iz črnega alpagaša. Volnene jope in hlače. Jope
 iz bombaževine. Specijaliteta: Približno 3000 parov hlač iz bombaževine lastnega izdelka za
 delavce. Velika izbira vsakovrstnih srajc in maj. Modri in rumeni jopiči za mehanike.
 Vrhu tega: Velika izbira blaga iz najboljših tovarn, za obleke po meri, ki se izdelujejo
 po najelegantnejšem kroju, solidno in po zmernih cenah. Kdor misli kupiti obleko po zmerni
 ceni, naj obišče prodajalnico oblek v Trstu, v ulici Arcata št. 1.
VITTORIO PISCUR.

Angelo Cantoni, ulica Rojano šte. 2
 (hiša Tuzzi) bogato založena
prodajalnica manufaktur. blaga
 in drobnih predmetov z bogato izbero blaga za pomladn. sezono
 Velika izbira: perila, srajc, ovratnikov, ovratnic
 in nogavic po najzmernejših cenah.

Caro & Jellinek
 Družba z omejenim poroštvom
 Internacijsko prevažanje in selitve
 na vse kraje
 s posebnimi zaprtimi vozovi.
 Sedež na Dunaju, v Bu-
 dimpešči in v Ljubli.
 Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

Mnogo denarja:
 zaslužijo oni trgovci in kupovalci, ki
 kupujejo ceno perila pri trdki
V. BULTAS Nasl. Plzen
 Uzorci se pošljejo po poštne povzetju.
 — VELIKA ZALOGA —
 — apnenega karbida —
 sodček od 100 kg kron 26; 50 kg kron
 27; zrnati kron 29 za 100 kg.
 Čiste teže, embalaža zastoj.
PAOLO PATRIZI, TRST
 ulica San Lazzaro šte. 9

Zaloga steklenih šip
F. Hörmann, Trst
 ul. Caserma št. 17
 Kristali, zrcala, stekleni ventila-
 torji, okvirji za slike, posode za
 riše, steklene in bakrene črke ve-
 zanja v medu in svincu, artistična
 delav stekla. Sprejme vsakovrstne
 poprave in naročila za hiše pro-
 — nočišča, verande itd. itd. —

Aurelio Herbig
 Civilni geometer. — Avtorizovani
 zapriseženec
Trst, Corso šte. 30
 sprejme merjenja, akkorporacije, instalacije itd.
 splošno vsa geometrična dela.

Trst, Zrg Ponterosso št. 7
 blizu vodnjaka.
Prodaja porcelana
 stekla, ponev iz litega železa, žlice in
 vilice, drobnih predmetov in igrače. Kri-
 stali in metle iz slame in žitne. Glavni
 torbe za nakupovanje, listnice in mo-
 šnjčki, vse po najzmernejših cenah.

Prodajalica Vincenc-a Pibrouz
 Trst, ulica Poste nuove šte. 3, Trst
VELIKA IZBERA HIŠNIH IN
KUHINJSKIH POTREBŠČIN.
 Specijaliteta: posode iz aluminija. — Velika izbira
 predmetov, pripravnih za darove.
 Ledenice, kopanje itd. po jako zmernih cenah.

Pekarni in slaščičarni
BIAGIO MADON, TRST
 ul. Ghaga št. 7 in ul. Caserma št. 12
 sta preskrbljeni s sve im kruhom 4-krat
 na dan, kakor tudi s slaščicami in sladkimi
 prepečenci prve vrste.
POSTREŽBA NA DOM

Slavnemu občinstvu se priporoča
KAVARNA MINERVA
 v ulici dell' Acquadotto 22
 Najfinjši likerji po najzmernejših
 cenah. — POSTREŽBA TOČNA. Ne
 razpolago so gostom razni slovenski,
 italijanski in nemški tuki in
 zunanji časopisi. —
JOSIP KRANJC, lastnik.

FILIP IVANISEVIČ
 zaloga dalmatinskega vina
 Lastni pridelek v Josenicah pri Omislu
 v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 3403)
 v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadeja
 priporoča slav. občinstvu svoja gostine „Alfama“
 ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“ ulica
 Sandeche št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Hotel Balkan70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopejli,
Cene zmerno Fedkaj. & Kögl**Hotel Balkan****Sedeži v Trstu.**

Ces. in kr. priv.

Avst. kreditnega zavoda

za trgovino in obrt

(Glavnica in reserve 185 milijonov kron)

se bavijo

z vsemi bančnimi operacijami.

HRANILNE VLOŽNE KNJIZICE
po 3 3/4 %

Rentni davek plača direktno zavod.

Pohrana in uprava vrednosti.

Zavarovanje vrednostnih papirjev proti

neugodam in znebanju.

Kupo-prodaja tu- in inozemskih vrednot,

diviz in denarja.

RAČUNI NA BANČNI ŽIRO IN TEK. RAČUN,

inkaso-efektov, dokumentov, nakaz-

nic in izrebanih srečk.

Kreditna pisma

Chèques, nakaznice, poštne spremnice.

Predjmi in posojila na vrednostne papirje, delnice

srečke, blago, Warrants, ladje itd.

Carinska posejila. — Carinske garancije.

POSOJILA NA DOKUMENTE NALAGANJA.

Ženitevanske kavelje za vojake in menjava že

obstojećih kavelj.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ**Dr. Viktor Bandel**

Trst, ulica San Giovanni 7, I. nad.

od 9. do 1. in od 3. do 6.

Pristni kranjski**lanenooljnati firnež****Oljnate barve**

v posodah po 1/2, 1 kg, kakor

tudi v večjih posodah.

Časadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove,

za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznana in strokovno pre-

izkušeno najboljši.

Karbolinej 1. vrste**Mavec (gips)**

za podobarje in za stavbe.

Copiči

domačega izdelka za zidarje

in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

Prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov

in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Lastna delavnica.

Angelini & Bernadon

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz

orožja in streliva

Na željo se pošljejo ceniki

zastonj in poštne prosto.

Veliki moderni

Kinematograf

ulica Media 40

Edini v Trstu za priplačne vsprede. — Največja nepremičnost

I. prostori 20 stotink; II. prostori 10 stotink

MINERVA

Odlikovana krojačnica

August Štular

Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

Izvršuje vsakovrstne obleke najnov. mode

(od 50 K naprej) in vsakovrstne uniforme.

Bogata zaloge tu- in inoz. blaga in vseh pred-

metov, spadajočih v krojaško obrt.

Naročbe se izvršijo točno in se dostavljajo na dom

DELO SOLIDNO

Schnabl & Co Succ. -- Trst

(Inženir G. Franc & J. Krauz)

Urad: ulica Nicolò Machiavelli št. 32.

Skladišča: ulica Gioachino Rossini.

Naslov za knojavke:

„Universum“ — Trst.

Telefona:

urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 61.

Predajajo po zmernih cenah:

Sesalke za vino in vodo na transmisijo in na roko. Cevi vsake vrste za napeljavno

vode, plina in pare. Pipe, garnicije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji

in kotli na pare. — Priporočajo svoj tehnični urad

za izdelovanje in oskrbiljenje vsakovrstnih strojev za obrt.

Geniki zastoj.

LA FILIALE DELLA BANCA „UNION“

(Filijalka Banke Union) v Trstu

se bavi z vsemi bančnimi in meničnimi operacijami.

Tekoči računi in računi

na bančni žiro

v kronah ali v inozemskih vrednostih

po jako ugodnimi pogoji po dogovoru.

Inkas

efektov, dokumentov, odrezkov in

izrebanih srečk.

Izdaja hranilne knjižice ter obretnje vloge po

3 3/4 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.

Daje predujme

na vrednote in karate parnikov i. t. d.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu

(presto vsakršnih stroškov)

menične vrednote neapeljske banke (Banca di Napoli), italijanske banke

(Banca d'Italia) in sicilijanske banke (Banca di Sicilia).

Odpira kredite v nozemstvo proti listinam. — Izdaja kreditna pisma.

ODDELEK ZA BLAGO.

Daje predujme

na blago, police, warrants i. t. d.

Odpira carinske kredite.

Kupuje in prodaja blago v komisiji.

ODDELEK ZA SLADKOR.

Pisalni stroj**„MOYA“**

z vidno pisavo in premenljivimi črkami

je najboljši stroj, ki se prodaja po

nizki ceni Kron 250.—

Ceniki zastonj in poštne prosto.

Pisati je na:

Glavno zastopstvo v Trstu

ulica Valdirivo št. 23, I.

Umetni

fotografični atelje

pri av. Jakabu

ulica Riva št. 42 (priljubje)

TRST.

Izvršuje vsake fotografske dele kakor tudi

razglednice, notranjost lokalov, por-

celanost, ploče za spomenike, itd. Hd.

POSEBNOST

Povečanje vsakršne fotografije.

Radi udeležnosti P. M. naročnikov spre-

jema naročbe in jih izvršuje na domu

ali zunaj mesta.

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtà

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance

31. decembra 1908.

Zadružna glavnica (od kojih vpla-

čano K 3.200.000) K 8.000.000

Rezervni zakladi dobičkov 9.800.000

zaklad proti vpadanju

vrednostij javnih efektov 1.498.547

Rezervni zaklad premij za zavarov-

vanja 114.268.49

Zavarovanja na življenje v veljavi

31. decembra 1908 410.343.550

izplačane škode v vseh oddelkih od

ustanovitve društva (1838—1908) 640.371.656

Društvo sprejema po jako ugodnih pogojih

za varovanje proti požaru, strelji, škodi vlad razstrelb

aloma kakor tudi prevozov po suhem in morju;

aklepa pogodbe za zavarovanje življenja po razno;

vrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačljive za

življenja ali po smrti zavarovance, doto otrokom.

Čevljarski mojster

Viktor Schenk

priporoča

svojo zalogo

: raznovrstnega :

obuvala

za gospe, gospode in otroke.

Prodaja najboljši biki

Fredin globin, cavalier.

Trst, Belvedere 32

Sredstvo za barvanje las

„Effektor“

od E. LINK, zakonito zavarovano

(brez strupa) odlikovano zlato kolajno,

častnim križcem in častno diplomu DUNAJ,

PARIZ, LONDON, je za zdravje zaneseno

neškodljivo, barva trajno osivele in ru-

dečkaste lase in brado, obrvi — ne da

bi izgubile barvo pri umivanju oziroma

v topli kopeli — črna temno-kostanje-

vo, svetlo-plavkasto in temno-plavka-

sto. Veliki karton 2 gl., za poskušnje 1 gl.

sešni omot 15 kr.

E. Link frizer, kosmetik in spe-

cijalist za barvanje las.

DUNAJ, I., Spiegelgasse 19 (vis-à-vis Deroteum)

Barvanje las v posebnem kabinetu za gospe

in gospe. Električni aparat najnov. sistema

Zaloga tu- in inozem. vin, spirita, likerjev

in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhan, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih de-

zertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux

Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum,

konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinove

slivovec in brinjevec. Izdelki i. v. ste, došli iz do-

ličnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-

pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtev in

franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

RESTAURACIJAPasseggio S. Andrea št. 36
Toči izvrstno pivo, vino i. vrste. Dobra kuhinja. Velika

dvorana in posebna biva lastnik gost.

soba za društva. F. Erjavec „ALLA STELLA“

„AGLI ANTICHI CAMPI ELISI“ :: TRST

ljubeanljivo, za čas je šumel kakor valovanje silne reke, a oči so mu plamtele od navdušenja in ognja — z lica mu je odsevala resnica in ljubav. Nikdo se ni mogel oteti sili tega glasu, in žara tega pripričanja. Ko je zvršil, je poletelo staro in mlado k njemu, gospodje in gospe, da ga pritisnejo na svoja srca in da z njim skupaj navdušeno slavijo materino dosežaj zavrženo besedo. A doli z dvorišča se je začela vesela kmetska pesem ženice, ki so prinesle pšenični venec. Gaj je umolknil in z njim vsa družba. Pa čim je na dvorišču prenehala pevanje, je on v isti ljudski melodiji zapeval svojo pesem: „Još Hrvatska ni propala!“

Sedaj ni bilo navdušenja ni konca ne kraja. Od istih ljudi, ki so se pred eno uro zasmehovali željo stare Hrvatice, da naj jej vnuk hrvatski peva, napravil je ta veliki čarovnik ali sveti apostol, ka-li — najnavdušeneje rodoljube! Prebudila jih je resnica. In še dolgo je trajala zabava, ali zabava povsem nova. Mesto običajnih „latinskih šal“, mesto praznih zdravilje-napitnic, čula se je Gajeva beseda, kako je slavil slovanske brate, kako je govoril o davni in slavni prošlosti domovine in kako smelo in krepko je risal slike bodočnosti ter odkrival svoje namere. A ko je prošla polnoč, je imel Gaj 40 do 50 najvernejših učencev, ki ponesejo jutri ali pojutrišnjem njegove besede križem domovine. Gaj se je še pred odhodom obrnil k oknu. Na nebu so sijale še zvezde, a visoki polumesec je spremljala zvezda-danica.

— Evo z neba samega dobivamo blagoslova svoji nalogi. Glejte tamkaj na nebeskem svodu pravi naš starodavni grb. In to nam naj to znak!

Vsi so se ozirli proti nebu, kjer je v resnici zvezda s polumesecem stala ravno kakor v starem grbu, in vse je prevzel neki veličajen slavnosten občutek!...

Intakoj je iz stare plemiške kurije iz plemiških prsi zasijala luč nove dobe, slaba in mala v začetku — nu velik je bil oni, ki jo je zažgal in velik je bil njegov cilj. — Moje ustne so še vedno šepetale njegovo ime, ko je že godba utihnila in pesem ponehala in so se že ljudje razšli in je moja slika pred menoj izginila, — pa tudi sedaj, ko to pišem — zamorem zložiti samo tri besede: — Slava Ljudevitu Gaju!

Vesti iz Goriške.

Iz Štanjela nam pišejo: Ker je dan 22. nedelja, se bo vršil naznanjeni semenj v ponedeljek dne 23. t. m. Še enkrat vabimo občinstvo, na ta za naše kraje jako prikladni semenj.

Iz Divače smo prejeli: — Na dopise v „Edinost“ št. 221 in 228 in na prejšnje napade v „Slov. Narodu“ na mojo in mojega soproga o bo iz lita priobiti tale odgovor:

Asomnega dopisnika peče moja — trpna, in še posebno ga peče, da mi ta trgovina dobro vpeva. Zato si izmišlja te stvari in klevete, da bi me očrnil in omadeževal moje ime.

Očita mi, da prodajam stare vojaške hlače. Četelji bi moral misliti, da sem jaz nekorektnim potom kupovala kake stare hlače od posamičnih vojakov in da se na ta način okoriščam. Stvar pa je takole; vojaška oblast v Mariboru je dala v prodajo množico hlač in partijo teh sem kupila jaz v avgmentacijskem magazinu c. k. deželne brambe v Mariboru ob posredovanju v to poklicnih vojaških organov, za pošten denar in jih tudi pošteno prodajam. Koliko pa imam dobička od svoje trgovine, in ali sem si s pridnostjo in varčnostjo kaj pridobila — to je izključno moja zasebna stvar, ki nikoga nič ne briga in tudi ne gospoda dopisnika, ki ga pri teh grdih napadih vodi le grda konkurenčna zavist.

Dopisnik opisuje mojega meža kakor fanatičnega Nemca, ki „heila“ na kolodvoru v Divači. Moj mož pa je rodom Oger, torej niti Nemec ni. Vrhu tega je politično najmirnejši človek. Nekoč je bila prišla v Divačo neka družba graških Nemcev. A ker je prišel z družbo tudi neki znanec mojega soproga iz Trsta, so povabili med-se tudi mojega soproga. Ko so pred odhodom vlaka stali na kolodvoru, je neka gospa iz družbe zaklicala „heil“. Moj mož pa je bil pri tem miren in je ostal povsem pasiven. Nevarna laž je torej, da bi bil moj soprogo žaljivo izzival Slovence.

Kakov sovražnik Slovencev je moj soprogo, in kakega mišljenja sem jaz, za to je najboljši dokaz dejstvo, da sem svoječasnno prevzela poverjenost družbe sv. Cirila in Metoda in da sem ta posej vršila skozi 15 let v popolno zadovoljstvo družbe. V tem času sem tudi sama dorovala družbi preko 100 K, tako, da ni vedela levica, kar je dala desnica. Pač pa je videl za to moj soprogo in — odobraval. Takov sovražnik Slovencev je moj soprogo!!

Da sem jaz poštena Slovenka, vedo in priznavaajo vsi pošteni ljudje v Divači in Štanjelu. Ve tudi dopisnik. To pa je dokaz, da ga vodi lažna zavist in ga peče, ker kaj misli, on pa pobira drobtinice, ki padajo z miz kramaricam. Naj prodaja pošteno robo, kakor jo jaz, pa mu pojde morda — drugače. A koliko časa da bom še nadaljevala svojo trgovino, to je odvisno izključno

od moje volje in zastonj se peha dopisnik, da goni mojega soproga v penzijo in naju oboja iz Divače. Moj soprogo pojde v penzijo, kadar se on odloči za ta korak. Kakor bo le od njega odvisno, kam pojde. Popolnoma vajedno pa je, če se bodo divaške matke in medvedji jokali ali ne. Glavno je, da se ločimo v prijaznosti s pošteni in dostojni ljudmi. Dopisniku pa svetujem, naj lepo pometa pred svojim pragom, kjer gromade smeti. Ana Wiesl.

Vesti iz Istre

Veselega praznika žalosten konec. Iz Boljuna 17. avgusta 1909. — Valed eklepa „Katholische“, delavskega podpornega in izobraževalnega društva v Boljuncu od 15. avgusta t. l. se je god sv. Roka (16. avgust) praznikom. Popoldne, ko po zborovanju je naznanjalo streljanje s stopiči ta dogodek.

Dne 15. in 16. avgusta so vihrale zastave v „Klerikalnem domu“ in as cerkvenem stolpu. Dne 16. zjutraj na vse zgodaj je zopet streljanje naznanjalo ta dogodek in streljali so ves dan. Bila je tudi slovesna sv. maša in popoldne blagoslov.

Po blagoslovu pa je bila veselica pri „Giovanninu“, kjer so bile govornice, petje i t. d. Umeje se, da se je tudi pelo in pilo.

Dokler sta govorila Zobec in Bolčić, bilo je vse dobro. Ko je pa govoril Tone Barigalca, ga udeleženci niso hoteli več poslušati.

Po veseleci je bilo tudi srečkanje na dobitke. Dobitki so bili: razrezano stegno, bunke, razrezane suknje, tetoviranje rok in hrbtov, „salto mortale“ v „torkio“ in dr. podobno. Na razdeljevanju dobitkov se je posebno odlikoval cerkveni starešina Mayer. Dobili so: Stari mežcar-razrezano stegno, Edka Botan-razrezano suknjo in prt, Tone Barigalca-tetoviranje hrbta in bunke, Peter Kajon-salto mortale, poleg tega so bili še drugi dobitki manjše vrednosti.

Toda šalo na stran in nekoliko resnega opomina boljanskim možakarjem. — Posledica te veselice je, da se dva tečita v bolnišnici a drugi trpe doma. — In komu na čast? Je-li so taki prazniki na čast božjo?! Se-li tako vrši izobraževalno delo?! Neureča valed neumnosti par razgretih glav.

Čemu torej ustanovljati nove praznike, ako se ima s tem navajati ljudstvo še na večje pohajanje in zapravljanje?! So morda predobro letine in preveliki zaslužki? — Vaši zastopniki bodo prosili podpore za bedo. a vlada bo mogla reči: „Saj potpore ne potrebujete! Vaše ljudstvo živi v blagostanju, ker je vedno po krčmah“.

Poleg tega povejte nam: od kdaj so društva poklicana v ustanovljanje praznikov? — Kdo je dal dovoljenje za streljanje?

Nočem trditi, da ni bil Vaš namen dober, a izvršen je bil slabo! Krivi ste vi sami na neareči.

Ako bi bil tukaj še č. g. Šonc in stražmojster Mučič, to bi tekal oročniki po Boljuncu! K sreči so sedaj bolj pametni možje na njih mestu. Izlikalo bi se bilo krivce zopet v društvu „Prešeren“ in zopet bi g. Mučič žugal z razpustom društvu.

Iz Dekani. Svoje sodelovanje na naši jubilejni slavnosti dne 19. septembra (in ne, kakor je bilo prvotno objavljeno, 12. septem.) so prijavila sledeča društva: „Velečila“ iz Štednja, „Samo“ iz Bertokov, „Volarič“ iz Čezarjev, „Slovenski dom“ iz Horošev-Ilirjev in „Istrski Grmič“ iz Spodnje Skofije.

Druška bratska društva, ki se mialijo vdeležiti, so naprosena da to čim prej naznanijo v svrhe sestave programa. — Bratski pozdrav!

Odbor „Čitalnice“ v Dekanih.

Iz sv. Antona pri Kopru: Dne 8. avgusta smo ustanovili pri nas „Gospodarsko drugo“ ob obilni udeležbi. Posebno zanimanje za ta naš gospodarski napredek je pokazal g. Anton Maršič, ki je prišel na zborovanje, da si je še jako slab po dolgi prestani bolezn. Zborovalci so ga pozdravljali najpričneje.

Prebitana pravila so bila vsprejeta z malimi spremembami. Členi prvega načelstva so izvoljeni: Anton Berdon, predsednikom; Anton Juriševic njegovim namestnikom; Dominik Kavrečič, blagajnikom; Nazarij Koterle, tajnikom, Anton Muženič in Anton Maršič odbornikoma. V nadzorništvo so bili izvoljeni gg.: Mihael Turko, Vinko Rapotec, Ivan Berdon, Z. Kocijančič in Josip Patko.

Zborovanje se je vršilo mirno in v najlepšem redu. Zaključuje je rekel predsednik: Veseli me vaše navdušenje. Želeli bi bilo le, da ostanete neomahljivi, vtrajni in zvesti v narodnem, kulturnem in gospodarskem pogledu.

Hvaležni moramo biti g. Nazariju Koterle in Zvonimiru Kocijančiču za njihovo počtivovalnost. Gleda nam bodi: „Drugim se ne izročaj! Biti sam svoj gospodar — v tem je vas umetnost življenja!“

Razne vesti.

Izum ovratnika. Zanimivo je, da je ovratnik, ki se ga odpenja s srca, izumljen še le v minolem stoletju. Nedavno je v Lipskem izšla knjiga: „Obleka in perilo“. V tej knjigi čitamo, da je ovratnik izumila neka Ameri-

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani.

Podružnici v Spljetu in Celovcu.

Dejlniška glavica K 3.000.000.

Rezervni zaklad K 300.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižico

obrestuje za sedaj s čistimi

4 %

Safe deposits.

Safe deposits.

Menjalnica je odprta neprekinjeno od 8. ure zjut. do 7. ure zvečer.

HOTEL - ABBAZIA

Ulica Geppa št. 20, Trst (Piazza Caserma) popolnoma prenovljen in preokrojen z vsem komfortom. Sobe od K 2— naprej. Omnibus k vsakemu vlaku. Restavracija slov. in nemško kuhinjo. Cene zmerno. Udan J. Woschitz.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant

V TRSTU

ulica Vinko Bellini št. 11

Izdeluje izdelanje z emajlom, porcelanom srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol.

ŠIRITE „EDINOST“

Prva narod. velika trgovina

na Goriškem in Primorskem

(Pred 25 leti poznana od Predila do Reke)

Rojaki
Pozor!

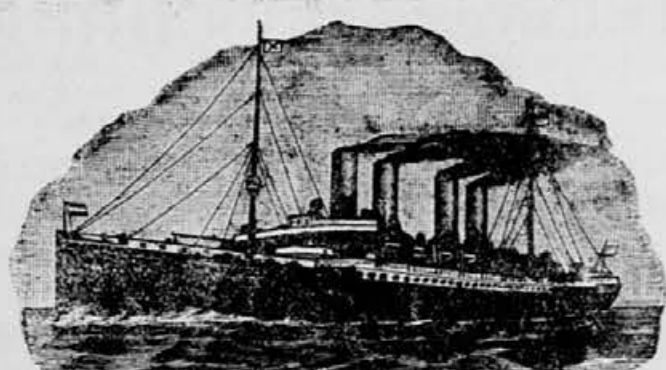
V skladišču (skladu) ima vsako vrsto šivalnih strojev za šivilje, krojače, čevljarje in domačo rabo - Stroji so rabljivi tudi za umetno vezanje. - V zalogi imam tudi šivalnih strojev z svetovno znano znamko „PFAFF“, kateri ne proizvajajo pri šivanju nikakega ropota. - Na izbero imam najljubše in trpežne dvokolesa „Regent“, „Helical-Premier“, „Alfa“, „Bever“ in „Meteor“. Najnižja cena je Kron 108, s prostim tekom Kron 70 več. Za prodane šivalne stroje dvokolesa jamčim po dogovoru! - Plašči za dvokolesa od K 6 naprej. - Lastna na novo opremljena delavnica za popravilo šivalnih strojev in koles. - Glavni zastop. kmetijskih strojev, kakor alomorske in stiskalnice za grozdje in raznih predmetov, prve slov. tovarne R. & B. Ješek, Blansko.

Ravnokar je izšel nov slovenski cenik. — Konkurenca je sploh izključena!

Opozorjamo ob tej priliki slovensko občinstvo, da vprava pred nakupom po ceniku pri stari trgovini

Pošteni zanesljivi (agent) posredovalci se sprejemajo v službo.

Josip Dekleva v Gorici, via Municipio št. 1.

Mednarodna agencija za potovanja

Josip Skerl in drug

Trst - ulica Felice Venezian št. 5 - TRST

Izdaja vozni listkov za vsa mesta, toliko za železnice, kolikor za parobrode.

Potovanja hitra, ekonomična in ugodna.

Odhod vsaki dan iz Trsta na vse dele Amerike po po najnižjih cenah in z najboljšimi transatlantskimi društvi.

Naslov za pisma: „UNIVERSUM“ Josip Skerl in drug, Trst, ul. Felice Venezian št. 5

Naslov za brzojave: „Skerlco“ - Trst.

Zaloga ustrojenih kož

FRATELLI RAUBER

se preseli

v ulico Glosue Carducci št. 14 (prej ul. Torrente)

V novem kine-

matografu

„ORFEO“

Trst, via Piazza Piccola (za magistratno palačo, Trst.

bo danes in naslednje dni:

Pregled angl. brodovja, po resnici, Sodba kralja Salomona iz zgodb sv. pisma, Za čast, drama, Nemirna noč, komično.

čanka imenom Hannah Montague. Gospa Montague je bila soproga nekega čevljarja, ki je posebej pazil na svojo obleko, a to iz razloga, ker je imel polna z odjemalci „boljših“ stanov. Le eno mu je bilo nezno, da je moral vsak drugi ali tretji dan menjati srajco, ker se je ovrtnik hitro zamazal, a je bil prišit na srajco. Ker je bilo v oni dobi pranje — to je okoli leta 1857 — za hišne gospodinjice zelo mučno delo, se je gospa Montague odtegnila temu delu na sledeči način. Odparala je zamazani ovrtnik od srajce, in prišla novega, ki ga je prej obrobila s posebno vrstico.

Ena njenih nečakinj, ki še živi, je pripovedovala v rodbinskem krogu, s kako marljivostjo je njena teta šivala prvi ovrtnik. V kratkem so došle za ta praktični izum gospe in ona je dan na dan dobivala toliko naročb, da ni mogla izvrševati vsega naročnega dela. Montague bi si bila pridobila lep denar s svojim izumom, da se ni v to stvar rplel neki Ebenzer Brown, bivši pridigar metodistiške cerkve. On je spoznal pravi pomen izuma in odprl malo tovarno, v kateri so ženske šivale ovrtnike. Potemtkem je gospod Brown bil prvi tovarnar ovrtnikov.

Izgubilo se je denarno pismo v vrednosti 20.000 K, ki je bilo poslano iz Prage v Bratislavo na E. Heimanna.

Cigarete so v državi Minnesota od 1. avgusta dalje strogo prepovedane. Predno je stopil v veljavo novi zakon, je bila prodana ogromna množica cigaret. Nekateri so jih kupili 10.000 do 15.000.

Brzjavne vesti.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

ZAGREB 21. (Ogr. biro). Početkom današnje razprave je naznanil predsednik, da bodo odsele razprave dopoldne in popoldne, da se proces čim prej izvrši. Potem se je državni pravdnik o predlogih brambor izjavil v smislu, da iste odklanja. Prečital je zapisnik, ki da je bil s pričo Gjurjevićem sestavljen od kompetentne oblasti. V tem zapisniku izjavlja Gjurjević, da je povedal v Zagrebu čisto resnico, a od obrambe provocirana izjava da mu je bila izvaljena na goljufiv način. (!)

Aehrenthal pri cesarju.

ISL 21. Graf Aehrenthal je bil danes ob 11 uri predpoldne vprejet od cesarja v avdijenci, ki je trajala dve uri. Potem je bil na obedu pri cesarju.

Milovanović pri kralju Edvardu.

MARIJINE VARI 21. Kralj Edvard je imel danes mnogo gostov, med temi je povabil na lunc ob srbskega ministra za unanje stvari Milovanovića.

Francoska vojna mornarica.

PARIZ 21. Kakor poročajo jutranji listi, namerava minister mornarice izvesti v organizaciji flote sledeče spremembe: Doslej kakor srednjemorska in severna eskadra označene skupine ladij se bodo odsele zvale I. in II. eskadra. Vsaka teh skupin bo obstajala: iz eskadre 6 oklopnih, divizije 4 oklopnih križarjev in flotile 12 lomilcev torpedov, ki bo razdeljena v dve diviziji, vsaki diviziji bo stal na čelu po en oklopni križar I. razreda. Vse ladije bodo imele popolne posadke. Razun tega bo vsaki eskadri pridružena rezervna s polovično posadko in sicer po ena oklopnjača po en oklopni križar. V Maroku in Alžir pridružene ladije bodo tvorile posebno neodvisno divizijo. Oba diviziji na skrajnem Vzhodu in v Tihem Oceanu se družijo v eno divizijo.

Novo srbske železnice.

BELIGRAD 20. „Štampa“ poroča, da namerava srbska vlada zgraditi železnico iz Kragujevca v Kraljevo in Raško do meje šandžaka. Železnica bi imela pred vsem strateški pomen, a časom bi se jo pa utegnili spoiti s železnico Mitrova-Skopje oziroma Solun.

Srbski odposlanec na dunajskem dvoru.

BELIGRAD 21. Govori se, da srbski odposlanec na dunajskem dvoru g. Simić, pojde v pokoj. Gasp. Simić bo v kratkem praznoval 40-letnico svojega službovanja.

Boji med Španci in Mavri v Severni Afriki.

PARIZ 21. „Matin“ poroča iz Melile od 18. t. m., da je španska vlada vnovič sporočila generalu Marina, da mu dovoli vse, kar bo zahteval. Postopa naj le z največjo previdnostjo. General Marina da je razun že ukrenjenih varnostnih odredb prošil še za 3000 mož pehote, s čemer bo število skupnih čet znašalo 48.000 mož.

Kralj Menelik.

RIM 20. Ag. Stefani poroča iz Adise Abebe: Kralj Menelik je včeraj povodom svojega gdu vsprejel diplomatični zbor. Njegovo zdravstveno stanje je povoljno.

Mirna rešitev japonsko kitajskega spora.

TOKIO 21. Včeraj je bila podpisana pogodba, s katero se je mirnim načinom rešilo vprašanje železnice Antung-Mukden.

Novo bolgarsko železnico.

SOFIJA 20. Danes je bila izročena prometu daljna proga Lavaki-Sistova, s čimer je zgrajena tretja železniška zveza med Sofijo in Donavo. Razun zvez pri Boščuku in So-

movitu se zgradi še četrta železnica Sofija-Vidin.

Velike povodnji v Avstraliji.

MELBOURNE 21. Veliki naliivi so povročili v državi Viktorija velike povodnji, kakor jih ni bilo že 40 let. Promet na železnici med Melbourne in Adelaide je pretrgan. Materialna škoda je velika. Utonilo je tudi mnogo ljudi.

Španska.

PARIZ 21. Aretacije v kataloških občinah trajajo dalje. List „Humanite“ je bil zaplenjen radi svojega vedenja nasproti dogodkom v Barceloni ob španski meji.

Generalni štrajk na Švedskem.

STOCKHOLM 21. V polčuju štrajka ni nikake spremembe. Mir se ni kalil. Govorice, ki so jih razširjali listi o predstojećem sporazumljenju, so neresnične.

Sestanek carja Nikolaja s sultanom.

PETROGRAD 21. Obisk sultana Muhameda V. v Petrogradu je odložen na prihodnje spomlad, ko obišče sultan več evropskih dvorov.

Zato se pa med 14. in 28. septembrom poda izredno turško odposlanstvo v Livadijo. Na čelu odposlanstva bo Gazi Muktar paša.

Carška dvojica se bo 30. septembra ali 1. oktobra peljala skozi Dardanele. V Carigradu, kjer se car in carica ustavita le nekoliko ur, ju pozdravi sultan.

Velik požar.

STRALAU 21. Opolnoči je v ladjedelnici ob Spreji v Stralau-Rummelsburgu nastel ogenj, ki bi bil postal zelo nevaren, ker so tam zaloge benzina. Gasilcem se je posrečilo, da so spravili benzin na varno. Ladijedelnica motornih ladij je popolnoma razdejana, tudi trinadstropna hiša nekega berlinskega veslarskega kluba je zgorela. Ob 4. uri zjutraj je bil ogenj pogasjen.

Kreta.

LONDON 20. Vsa angleška eskadra v Malti izvzemši šestih ladij, je v minoli noči pod poveljstvom admirala Cullaghana odplula v grške vode.

Turčija.

SOLUN 21. O odošajih v Prizrenu in okolici prihajajo žalostna poročila. Napadi, umori, ropi, tatvine so na dnevnem redu in celo mutašerija obdružuje, da se brati z neposlušnimi gorekimi rodovi. Oblastnijske vzivajo malo ugleda. Nujna potreba je, da se vzpostavi red.

CARIGRAD 21. Z lastroročnim pismom sultana je bilo sedanje zasedanje parlamenta zaključeno in otvoritev prihodnjega zasedanja določena na 14. novembra. Sultan je v svojem ročnem pismu izrazil svoje zadovoljstvo na delovanju parlamenta.

CARIGRAD 21. Glasom neke včeraj dopele brzjavke se je s Verisoviću zbralo 1000 Albancev, da zavzamejo enotno stališče nasproti davčnemu vprašanju. Iz Skoplja odpošljejo v Verisovič batalijon pehote in dva topova.

CARIGRAD 21. Albanski poslanci so silno ogorčeni proti Grkom, ker so v Nudir-Kisuri (vijalet monastirski) Grki umorili enega Albanca in dva Vlaha.

CARIGRAD 21. Zbornica je vsprejela predloga glede koncesije, ki jo je neki ameriški sindikat zaprosil za gradnjo železniške proge Jamurtalik-Djasebke in železniške zveze Hadejda-Sanaa.

Zrakoplovstvo.

BEROLIN 21. Letalni stroj Bleriotov bo v kratkem razstavljen v neki veliki berlinski trgovini.

Dunaj 21. Ministerski predsednik baron Bienerth se je podal v Isl.

NESTLÉ jeva

Prisnana redilno sredstvo **moke za dročke**

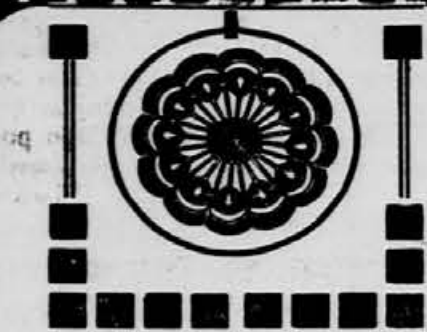
za zdrave in bolne otroke kakor tudi za bolne na želodcu.

Obvaruje in odstraňuje otročjo drisko in blvanje, črevesni kalar. Knjižica: Otroška hranitev zastoj pri NESTLÉ Dunaj I. Biberstrasse 11.

Slovenci in Slovani

Kadar kupujete pri trdkah katere oglašajo v „Edinosti“, sklicujte se vedno na oglas v našem listu, ker fako bodo znale dotične trdke, da pri našajo oglaš, ki jih uvrščajo v Edinosti, dobiček, in radi tega bodo uvrščale svoje oglaš tudi v bodoče v našem listu. Za to bodete bolj postreženi, zraven tega pa pomagata s tem ma: terjalno listu „Edinost“ :

: Objava :

Čast mi je naznaniti cenjenemu slovenskemu občinstvu mesta Trsta in okolice, da odprem početkom avgusta t. l.

v Trstu, Corso štev. 32
velikojkladišče klobukov

dežnikov, palic, ovratnikov, belih ozlroma raznobarnih srajc, irlandskega : platna, žepnih robcev, moških nogavic itd. - Cene zmerne in postrežba točna.

Priporočam se za obilen obisk udani

K. Cwenkel.

Fratelli Rauber :

Trst, ulica Carducci 14 (prej Torrente)
Zaloga ustrojenih kož.

Velika izbira potrebščin za čevljarje. — Specijaliteta **potrebščin za sedlarje.**

MALI OGLASI :

se računajo po 3 stot. besedo; masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Prodajo se strešniki in opeka. Stabilimento San Marco, Trst. — Pojasnila v ulici Fontana 29. 1438

Iščem službo kakor podkuharica v hotelu ali pri kaki boljši družini. Naslov pove Edinost. 1441

Bicikelj Cleveland nizek se proda za 50 kron. Ulica Tivarnella 3, III. 1439

Sobica z dvema posteljama se odda v najem. Farneto 42, IV. 16. 144

Išče se najemnik za veliko posestvo pri sv. Ivanu. Naslov pri Edinosti. 1434

Hrvat ki je izvršil italijansko gimnazijo, poučuje italijanski jezik. Ponudbe pod „Reva n“ na Edinost. 1440

Gospodična večja italijankine sprejme se kot prodajalka v boljšo modno trgovino. Ponudbe pod „Zanesljiva“ na Inserat. odd. Edinosti. 1443

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere štev. 8, izvršuje vsakovrstna mizaraka dela.

Kobal Anton TRST, ulica Giuliani št. 28 Trgovina jestvin, — svoje blago — cene zmerne. 1603

Jesih (ocet) najboljšje vrste zalaga tržiska tovarna jesiha Maksimilijan Dama, Trst ulica Antonio Caccia štev. 11. — Peveroni in triali v steklenicah.

Fotograf Anton Jerkič Trst, Via delle Poste št. 10, Gorica, Gosposka ulica št. 7. 1357

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, prijateljem, delavcem v predoru in mimogredočim, da sem odprl gostilno v ulici San Marco, kjer točim raznovrstna vina, izborno pivo Puntigam. Kuhinja je preskrbljena vsak čas z mizlimi in gorkimi jedili. Imam tudi na razpolago več sob za prenočišča. Za obilen obisk se toplo priporočam Frane Stibilj. 1402

Pri slovenski družini odda se krasna meblirana soba. Ulica Boccaccio 14, IV. nad. 1287

Za dopisovanje v hrvaškem, nemškem in italijanskem odnosno tudi slovenskem jeziku, za uredniška ali komptorarska dela ali za sotrudništvo pri kakem listu, išče nameščenja Hrvat. Pojasnila daje Inseratni oddelek Edinosti. 1250

Razna jako lepa stanovanja, obstoječa iz dveh sob in kuhinje, ali 1 sobe, sobice in kuhinje, ali samo sobe in kuhinje, preskrbljene z vodo in plinom so za oddati takoj proti jako nizki najemnini. Hiša Stofa, Skorklja-Rojan, za cerkvijo. 1353

Gostilna „Al Ginnasio“ ul. Squero nuovo 7 ima pijače in jedila prve vrste. Priporoča se slavn. občinstvu za obilen obisk H. Kosič. 1237

Nova slovenska brivnica ulica Sette Fontane 13 se priporoča slavnemu občinstvu za mnogobrojen obisk. Anton Novak. Svoji k svojim! 1279

Išče se spretnega mizarja s svojim orodjem na dom. Prednost imajo Kraševci. — Miha Vodopivec, Barkovlje pri Gašparetih. 1433

NOVI DOHODI. V dobroznani prodajalnici oblek **Alla città di Trieste, Trst** (ul. G. Carducci 40 (prej Torrente))

Velika izbira moških oblek od K 14 do 44, deških od K 9 do 28. — Obleke za otroke od 3 do 10 let od K 2 do 16. Zaloga tu- in inozemskega blaga za obleke po meri, ki se izvršujejo v lastni delalnici. Specijaliteta hlače, jop in srajc za delavce, po neverjetno nizkih cenah.

„Alla città di Trieste“ Trst, ul. G. Carducci 40 (prej Torrente)

Razpis natečaja.

Razpisuje se natečaj za dobavo **živilnih potrebščin** za upravo c. k. kaznilnice v Primorju (Koper in Gradišče) za leto 1910.

Pokriti se mora tudi potrebščina goriva in ogrevalnega materiala.

Vrsto in količino predmetov, ki se morajo dobaviti, razvidijo interesovane osebe lahko na tem c. kr. višjem državnem pravdnistvu, iz pogojev, ki stoje zanimancem na razpolago.

Pismene ponudbe, opremljene s kolekom 1 krone, morajo biti odpravljene z morebitnimi uzorci na ono kaznilnico, na katero se nanaša dobava dotičnih predmetov.

Ponudbe morajo biti lastnoročno podpisane in označiti predmet dobave; priložiti se jim mora dobavne pogoje.

Zapečateni omoti morajo nositi naslov :

„Ponudba, nanašajoča se na razpis natečaja dd. 18. avgusta 1909 št. 2618/9“.

Rok za vlaganje ponudb zapade opoldne 4. septembra 1909.

Od c. kr. Višjega Držav. pravdnistva
TRST, dne 18. avgusta 1909.

Važno naznanilo.

Odgovor na vanko važno vprašanje, posebno v slučajih bolezni dobi vsakdo, ki pošlje šest kron v priporočenem pismu ali po pošti nakaznil profesorju **PIETRO D'AMICO**, ulica Solferino 13, Bologna.

Interesantna

!! NOVOST !!

Nenavadno presenečenje.

Avtomatično vžigalo

„REGENT“.

Žepno kresilo in istočasno žepna svetilka.

Jako elegantno in praktično. Navadno uporabljanje s 1 reko.

Z enim pritiskom ogenj in luč.

Cena s opisom vred : 1 komad K 5.50; 3 komadi K 7.75; 4 komadov K 15.—; 12 komadov K 37.—. Poštne proste pošiljave, ako se pošlje denar naprej ali pa po povzetju.

ALOIS SCHAUMANN DUNAJ, LEITGBASSE št. 7 III.

PO POVZETJU STANE 30 STOTINK VEČ.

KROJAČNICA

Andrej Lazzar

Trst, Piazza C. Goldoni 10, I. n.

je preskrbljena s pristnim angleškim blagom zadnje mode v veliki izbiri in izdeluje vsakovrstne obleke po najugodnejšem kroju.

JAKO ZMERNE CENE.

— Ugodni pogoji plačevanja. —

Majcen Miloš !.

mizar - Trst - ulica Leo štev. 2

priporoča slavnemu občinstvu **svojo mizarnico.** Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO

Velika zaloga koles RUDOLF RÖTL

TRST, ul. Acquedotto 21. Telefon 1238.

Zaloga koles: Peugeot, Waffrenrad, Standard od 150 kron naprej. Pnevmatiki in potrebščine.

Mehanična delavnica. Hitra postrežba Cene zmerne.

JADRANSKA BANKA v TRSTU

Filijalka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslojje).

Filijalka v Opatiji

KUPIJE IN PRODAJA
VREDNOSTNE PAPIRJE
 (RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
 PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d. i. t. d.)
VALUTE IN DEVIZE
 PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA
 LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

ESKOMPAT MENC IN IMKASO. BORZNA NAROČILA
SAFE — DEPOSITS
 PROMESE K VSEM ŽREBANJEM.
 ZAVAROVANJE SREČK.
MENJALNICA.

VLOGE NA KNJIŽICE.
4 0/0
 — TEKOCI IN ZIRO RACUN —
 VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE
 OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.
 STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI
 DOKUMENTOM VKRCAJJA.

Uradne ure: 9.—12., 2.30—5.30. — Brzjav: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793

Za 175.000 kron

moškega in ženskega perila:
 sem nakupil ob priliki neke konkurzne licitacije.
 Prodajo se radi pomanjkanja prostora: ženske srajce iz najfinjšega na-
 pristnini švicarskimi čipkami in ajour, jako solidno
 izdelane po K 1.85 komad po poštenu povzetju.
 Vrhu tega ženske hlače iz najfinjšega nitn.
 črna s pristnimi švic. čipkami po K 1.75 komad.
EMANUEL ROTHOLZ
 Dunaj VII, Neustiftgasse št. 77.
 Dopisovanje v vseh jezikih.
 Naročiti je najkasneje do prihodnje srede.

V mirodilnici Mario Ferlin

sv. Mar. Magd. Zgornja št. P. 3
 vogal ulice dell' Istria, blizu bol
 dobi se VELIKA IZMERA KRAMENIJ, BARV, ŠIP
 ŽELJEV, PETROLEJA,
 v odlični priliki za pisanje avij, krav, konj, itd. loh
 Dr. TRNKOCZY-ja v Ljubljani. Prodaja na drobno in na veliko

Teodor Korn
 TRST, ulica Miramar št. 65
 Stavbeni in galanterij. klepar
 Pokrivač streh vsake vrste.
 Sprejemajo se vsakovrst-
 na dela in poprave po
 NIZKIH CENAH
 Dela dobro in z jamstvom.
 Poslovođa Franje Jenke.

Edina od c. kr. namestništva avtorize-
 vana obrt za pokenjevanje podgan, miši
 liče, krtač in vseh vrstov, stele
 in vseh drugih živali
CARLO JENULL
 Delavnica in zaloga TRST, ulica Tesa
 št. 30 pritičje.

Nova izdelovalnica glasovirjev C. Olivo, Trst

ul. Felice Venetian 13, in ul. Madonna
 del Mare 4 (pritičje)
 Glasovirji in Pianini — Orkestrni zadržaji novost
 Prodaja — Menjava — Posojuje
 Uglavljanja in popravljanja. — CENE ZMERNE

DANIELE PILLIN
 TRST - ulica Acquedotto 94
 TELEFON 241
 Velika zaloga gašenega in
 živega apna.
 Tovarna cementnih plošč in
 zaloga oglja za peči.

Cement - Portland

„SALONA“

Družbe „SPALATO“
Anonimo del. društvo cementa Portland
SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

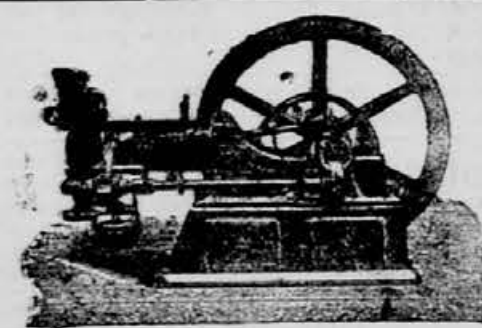
IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

Pisarna: ul. Carraderi 16
Zaloga Cementa: Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

Zaloga moke prve vrste.
Aleks. Rupnik & Co. - Trst
 ulica Squero nuovo št. 11.
 Zastopstva in glavna zaloga
 najfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov
 poznatega valjčnega mlina
VINKO MAJDIČ-a v Kranju
 Brzjav: Aleks. Rupnik — Trst.
 Zaloga moke prve vrste

Makso Smolensky
 TRST
 generalno zastopstvo in zaloga vočkrat edikovane pivavare in (jačmena) tovarno
 kneza A. J. Schwarzenberga v Protivinu (Čoška) za Trst, Primerje, Istro, Dalma-
 cijo, države sredozemskega morja in deželo rasičnega morja.
 Prodaja pivo v sodih in v steklenicah
 svetlo izvezno pivo (a la Pilsen) črna graščaka pivo (a la München)
 Zaloga za Trst in notranje dežele ul. Gaetano Donizetti 3, Telef. 2284
 Izvezna pisarna ulica TORRE BIANCA št. 20, Telefon 2315. Pri na-
 roči u od najmanj 12 steklenic presta vročitv na dom.

Ing. F. Bednarz & E. Marsilli

TRST

Zehnični zavod - Ulica San Lazzaro št. 16

Motori na plin, benzin, nafto in petrolin.

Centralni toplovođl.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia šte. 8
ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

VENCİ

od porcelana in biserov vezanih z me-
deno žico, od umetnih cvetic s trae
kovi in napisi.Slike na porcelanastih ploščah za spomenike
Najnižje konkurenčne cene.

Bogomil Pino

divši arar v Sežani
ima svojo

novo prodajalno: ul.

V TESTU

ul. Vinc. Bellei 13

nasproti cerkve svet.

Autona novega

Vsakovrstne verižice
po pravih tov. cenah

„600 ducatov obrobljenih“ rjuh brez ševa

150 cm širokih, 2 m 35 cm dolgih,
iz garantirane tkanine, ki je izdelana
iz najboljših lanene preje, se prodajo
vsled reduciranja produkcije po K
240 komad. — Ravnotake

rjuhe, najfinjše kvalitete

iz najfinjše lanene preje, uporab-
ljive za

najfinjšo opremo

po K 2.60 komad.

Naročiti je najmanj 6 komadov po
poštnem povzetju. Za kar ne ugaja,
se vrne denar in stroške.POZOR! Prosim, da se ne zamenja
mojega blaga z drugim konkurenč-
nim, ker imam samo najboljše blago.
in je vsakdo večkrat naroči.N.B. Rjuhe boljše kvalitete se dalje nego
ene navadne kvalitete.R. Horner TKALNICA Nachod
na ČESKEM.Spedicijska in
komisijonalna družba

BALKAN

v Trstu, Riva Grumula 14.

Telef. 21-60. Brzjav: Balkansped.
Žiro-račun pri Jadranski banki
v Trstu.Sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in
daje na isto predurne pod najpovoljnejšimi pogoji, daja carinska
posojila in ocarinjuje blago, preskrbuje prodajo blaga ter posreduje
kupevanje in prodajo vsakovrstnega blaga po nalogu in na računsvojih odjemalcev najkulantneje. Preskrbuje vsakovrstne pošiljatve
na vse kraje hitro in točno.Obavlja vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila
in navodila takoj in brezplačno.